

En butikssäljare hos ett bolag sa upp sig. Tvistigt om uppsägningen var föranledd av ageranden av bolagets företrädare i butiken och om uppsägningen därför skulle ses som en uppsägning från bolagets sida, en så kallad provocerad uppsägning. Arbetsdomstolen har kommit fram till att det inte är visat att bolaget före uppsägningen handlat otillbörligt och i strid mot lag och god sed på arbetsmarknaden och därmed föranlett arbetstagarens uppsägning.

PostadressBox 2018
103 11 Stockholm**Besöksadress**

Stora Nygatan 2 A och B

Telefon

08-617 66 00

kansliet@arbetsdomstolen.se
www.arbetsdomstolen.se**Expeditionstid**måndag–fredag
09.00–12.00
13.00–15.00

ARBETSDOMSTOLEN

DOM
2023-03-01
StockholmDom nr 11/23
Mål nr A 1/22**KÄRANDE**

Handelsanställdas förbund, Box 1146, 111 81 Stockholm
Ombud: förbundsjuristen Maria Fridolin, LO-TCO Rättsskydd AB,
Box 1155, 111 81 Stockholm

SVARANDE

1. Föreningen Svensk Handel, 103 29 Stockholm
2. New Yorker Sverige Kommanditbolag, 969724-7097, Box 143,
201 21 Malmö
Ombud för båda: jur.kand. Per Dalekant och jur.kand. Sophia Holm,
Föreningen Svensk Handel, 103 29 Stockholm

SAKEN

skadestånd på grund av uppsägning

Bakgrund

Mellan Föreningen Svensk Handel (Svensk Handel) och Handelsanställdas förbund (förbundet) föreligger kollektivavtal, detaljhandelsavtalet.

New Yorker Sverige Kommanditbolag (bolaget) är medlem i Svensk Handel och därmed bundet av detaljhandelsavtalet. Gianna Radolovic Pavlovska är medlem i förbundet.

Gianna Radolovic Pavlovska var – sedan den 20 juli 2020 – tillsvidareanställd som säljare hos bolaget på deltid, med placering i en av bolagets butiker i Malmö. Den 16 augusti 2021 sa hon upp sig.

Mellan parterna har uppstått tvist om uppsägningen var föranledd av händelser på arbetsplatsen och ageranden av bolagets företrädare i butiken där Gianna Radolovic Pavlovska arbetade och om uppsägningen därför ska ses som en uppsägning från bolagets sida. Parterna är överens om att det inte funnits saklig grund för uppsägning.

Parterna har tvisteförhandlat utan att kunna enas.

Yrkanden och inställning

Förbundet har yrkat att Arbetsdomstolen ska förplikta bolaget att till Gianna Radolovic Pavlovska betala

- allmänt skadestånd med 200 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för delgivning av stämning, den 1 mars 2022, till dess betalning sker, och
- ekonomiskt skadestånd, för tiden från den 16 september 2021 till dag för huvudförhandling, med sammanlagt 172 676 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen på
 - a) 8 797 kr från den 25 oktober 2021,
 - b) 18 850 kr från den 25 november 2021,
 - c) 18 850 kr från den 25 december 2021,
 - d) 12 080 kr från den 25 januari 2022,
 - e) 4 633 kr från den 25 februari 2022,
 - f) 6 415 kr från den 25 mars 2022,
 - g) 5 234 kr från den 25 april 2022,
 - h) 6 158 kr från den 25 maj 2022,
 - i) 5 540 kr från den 25 juni 2022,
 - j) 5 583 kr från den 25 juli 2022,
 - k) 7 610 kr från den 25 augusti 2022,
 - l) 6 554 kr från den 25 september 2022,
 - m) 12 106 kr från den 25 oktober 2022,
 - n) 18 850 kr från den 25 november 2022,
 - o) 18 850 kr från den 25 december 2022, och
 - p) 16 566 kr från den 25 januari 2023, allt till dess betalning sker.

Arbetsgivarparterna har bestritt yrkandena. De har inte vitsordat något belopp i allmänt skadestånd, men vitsordat de yrkade månadsbeloppen samt sättet att beräkna ränta.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

Parterna har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande.

Förbundet

Sammanfattning av grunderna för talan

Gianna Radolovic Pavlovska sa upp sig från sin tillsvidareanställning hos bolaget den 16 augusti 2021. Uppsägningen hade sin grund i bolagets agerande gentemot henne, som varit otillbörligt samt i strid med lag och god sed på arbetsmarknaden. Hon provocerades till att säga upp sig. Bolaget har agerat på ett sådant sätt att hennes uppsägning ska jämföras med en uppsägning från bolagets sida. Saklig grund för uppsägning fanns inte. Bolaget ska därför betala allmänt och ekonomiskt skadestånd till henne.

Anställningen

Gianna Radolovic Pavlovska anställdes den 20 juli 2020 som butikssäljare hos bolaget, med placering i dess butik i köpcentret Mobilia, i centrala Malmö. Anställningen var en tillsvidareanställning på halvtid. På arbetsplatsen fanns en butikschef, Dragana Mijatovic, en biträdande butikschef, Fatime Isovska, och en butikschefsaspirant, Semin Ujkanovic, samt ett par ytterligare medarbetare. Majoriteten av de anställda hade sitt ursprung från olika delar av Balkan.

Flera av de anställda i butiken, inklusive cheferna, umgicks även med varandra privat, dock inte Gianna Radolovic Pavlovska.

Händelseförloppet

Antiromsk jargong på arbetsplatsen

Till en början trivdes Gianna Radolovic Pavlovska mycket bra. Efter en månads anställning noterade hon dock att det fanns en rasistisk jargong på arbetsplatsen. Både butikssäljare och butiksledning uttryckte sig nedsättande om romer på olika sätt. De benämnde även romer som "zigenare". När en lång kjol packades upp i butiken kunde de anställda säga "titta en sådan jävla zigenarkjol". Gianna Radolovic Pavlovska har romskt ursprung.

Både butikschefen och den biträdande butikschefen deltog i jargongen. Dragana Mijatovic fällde antiromska kommentarer i samband med upppackning av långa kjolar. När det kom in romer i butiken kunde Fatime Isovska säga till personalen "håll koll på zigenarna där borta". Sådana uttalanden gjordes vid flera tillfällen och även efter att Gianna Radolovic Pavlovskas etniska tillhörighet blivit känd. Vid ett tillfälle när någon bad om en cigarett i samband med lunchen sa Fatime Isovska "tigger du en cigg som en jävla zigenare?". Gianna Radolovic Pavlovska fann det anmärkningsvärt att ledningen själv deltog i en sådan jargong, i stället för att klargöra att sådant agerande inte var acceptabelt på arbetsplatsen. Hon påtalade ibland att den rätta benämningen var romer.

Mot bakgrund av jargongen på arbetsplatsen bad Gianna Radolovic Pavlovska familjemedlemmar och släktingar att de inte skulle prata med henne för det fall de besökte butiken. Om de trots allt kom till butiken bad hon dem att prata svenska med henne och inte romani. Hon bad även vänner med romskt ursprung att inte komma till butiken och prata med henne, vare sig på svenska eller romani, då hon var rädd för att det skulle framgå att de kände varandra. Hon var orolig över hur hon skulle bemötas av medarbetarna och butiksledningen om hennes ursprung blev känt.

Någon gång i november eller december 2020 besökte Gianna Radolovic Pavlovskas morbror, Kevin Pavlovski, butiken och frågade efter henne. Hon hade en arbetsfri dag och var därför inte på plats. Butikschefsaspiranten Semin Ujkanovic frågade morbrodern hur han kände Gianna Radolovic Pavlovska. Denne förklarade att hon var hans systerdotter. Efter att morbro-

dern lämnat butiken gick Semin Ujkanovic fram till Fatime Isovaska och berättade för henne att Gianna Radolovic Pavlovska var ”en jävla zigenare”. Fatime Isovaska reagerade med bestörtning och tog sig för munnen. Även butikschefen var i butiken vid tillfället.

Semin Ujkanovic och morbrodern hade haft kontakt tidigare i samband med att den sistnämnde besökt bolagets butik i köpcentret Emporia i Malmö. Semin Ujkanovic kände därför till Kevin Pavlovskis etniska ursprung, men han kände inte till att Gianna Radolovic Pavlovska var Kevin Pavlovskis systerdotter. Någon dag efter morbroderns besök, när Gianna Radolovic Pavlovska var i butiken för att handla på sin lediga dag, blev hon utsatt för i det närmaste ett förhör av butikschefen. Butikschefen sa bland annat att morbroderns fru hade haft ”kjol och guld” på sig. Gianna Radolovic Pavlovska upplevde situationen som mycket obehaglig och visste inte utifrån beskrivningen vilka personer det handlade om, vilket hon också uppgav. Butikschefen insisterade dock på att det varit fråga om hennes farbror.

Några veckor senare kom en av Gianna Radolovic Pavlovskas mostrar på besök till butiken och frågade efter henne. Inte heller vid detta tillfälle var Gianna Radolovic Pavlovska på plats. Fatime Isovaska tog i efterhand upp detta besök med henne och påtalade upprört följande. ”Du hade en släkting här igen. Det var din moster, hon hade kjol och guld. Hon hade män med sig som stod vid ingången och de såg farliga ut”. Gianna Radolovic Pavlovska visste inte vilka personer som Fatime Isovaska pratade om, vilket hon uppgav. Till saken hör att hon har sju mostrar. Fatime Isovaska uppgav att hon kunde skydda henne och även förbjuda dem, som kommit på besök, från att vara i butiken. I efterhand, när hon närmare undersökt saken, har hon förstått att det handlat om släktingar till henne. Det är inte korrekt att hon frågade Fatime Isovaska om personerna såg ut som romer.

Fatime Isovaska visade viss irritation över att Gianna Radolovic Pavlovska, i samband med besöken av släktingarna, inte bekräftat släktskapet och kunde emellanåt fortsätta att ”fiska” efter hennes ursprung genom att ställa frågor om t.ex. varifrån hennes efternamn kom.

Det är inte riktigt att butikschefsaspiranten frågat Gianna Radolovic Pavlovska om hon påstått att han kallat henne för zigenare och varför hon sagt det till butikssäljaren. De har inte haft en konversation om detta.

Vid ett tillfälle kom det in två kunder i butiken, en romsk kvinna åtföljd av sin dotter. Fatime Isovaska sökte upp Gianna Radolovic Pavlovska och berättade att hon tidigare fått jaga ut dessa kunder från bolagets butik i köpcentret Entré i Malmö, där hon tidigare arbetat och att de i samband med att de blivit utjagade av henne, ramlat i rulltrappan och slagit sig. Hon uttalade sig vidare väldigt negativt och kränkande om kunderna och sa bland annat att de var ”äckliga tjuvar.” Hon sa detta till Gianna Radolovic Pavlovska medan kunderna befann sig i butiken. De stod då i kön till kassan med kläder i famnen. Händelsen inträffade efter att Gianna Radolovic Pavlovskas ursprung blivit känt för personal och ledning.

Gianna Radolovic Pavlovska började må allt sämre och fick även sömnsvärigheter. Om någon kom in i butiken som hon anade eller visste hade romskt ursprung blev hon mycket stressad och undvek, om möjligt, att vara i närheten. Hon sprang ibland in på personaltoaletten och kontaktade då sin sambo. Hon upplevde att butiksledningen stannade upp för att noga iaktta hennes eventuella reaktioner. Detta var väldigt stressande. Vid några tillfällen då sambon befann sig i butiken, och det kom in kunder med romskt ursprung, fick sambon "rapportera" till henne när kunderna lämnat butiken, så att hon kunde våga sig fram igen.

Vid några av sambons besök i butiken pratade han med Semin Ujkanovic. Sambon hörde då denne fälla kommentarer om kunder i butiken med romskt ursprung och säga "jävla zigenare" samt även uttrycka att de var ute efter att stjäla butikens varor. Sambon blev väldigt chockad över uttalandena.

Semin Ujkanovic framförde också till sambon stark kritik mot cheferna och deras ledarskap och att han övervägde att sluta eller ta tjänstledigt. Han berättade att butikschefen ogillade albaner och han kallade butikschefen för "cetic".

Även efter att butiksledningen förstått, eller i vart fall haft anledning att anta, Gianna Radolovic Pavlovskas etniska tillhörighet fortsatte den rasistiska jargongen på arbetsplatsen i samband med att kunder med romsk tillhörighet kom in i butiken och när plagg packades upp. Gianna Radolovic Pavlovska upplevde även att Dragana Mijatovic och Fatime Isovaska lade en starkare betoning på ordet "zigenare" än vad de gjort tidigare. Jargongen pågick under hela hennes anställningstid. Gianna Radolovic Pavlovska berättade inte själv för någon på arbetsplatsen om sin etnicitet.

Utfrysning och skapade konflikter

Efter besöken från släktingarna märkte Gianna Radolovic Pavlovska hur beteendet gentemot henne på arbetsplatsen successivt förändrades. Butikschefen och Fatime Isovaska kunde prata med varandra och när hon närmade sig tystnade de. När Gianna Radolovic Pavlovska ville fråga något arbetsrelaterat svarade de att de inte hade tid.

Butikschefen och Fatime Isovaska blandade sig i medarbetarnas privatliv och skapade medvetet konflikter mellan dem.

Butikschefen och Fatime Isovaska sa till Gianna Radolovic Pavlovska att kollegan Almedina Halilovic till dem sagt att Gianna Radolovic Pavlovska hade det väldigt stökigt på sin avdelning och att hon inte gjorde det hon skulle. Hon blev till följd härav kritiserad av butiksledningen. Såvitt avsåg vissa påståenden om bristande ordning hade hon inte ens varit på arbetet när det enligt påståendena skulle ha varit oordning, vilket hon då fick påtala till sitt försvar. En ytterligare konsekvens av Almedina Halilovics påståenden var att det blev spänt mellan de båda.

Någon gång efter mars eller april 2021 tillfrågades Almedina Halilovic av Dragana Mijatovic och Fatime Isovaska om det stämde att hon hade en pojkvän. Almedina Halilovic blev illa berörd över frågan, då hennes privatliv inte var något som hon hade för avsikt att dela med sig av till sina chefer, som därför frågade varifrån de hade hört detta. De svarade att det var Gianna Radolovic Pavlovska som berättat det för dem, vilket var felaktigt. Almedina Halilovic blev herefter arg på Gianna Radolovic Pavlovska.

Efter att arbetskamraten Nebahate Musa slutat sin anställning på egen begäran under våren 2021, började Almedina Halilovic och Gianna Radolovic Pavlovska prata allt mer med varandra eftersom de misstänkte att allt inte stod rätt till på arbetsplatsen. De kom fram till att flera saker som butiksledningen sagt om de båda inte stämde.

Butikschefen och Fatime Isovaska hade inte bara sagt till Gianna Radolovic Pavlovska att kollegan Almedina Halilovic yttrat sig negativt om henne, utan de hade även sagt till kollegan att Gianna Radolovic Pavlovska talat illa och avslöjat saker om kollegan. Det framkom också i efterhand att det var Dragana Mijatovics dotter som berättat om kollegans pojkvän. Dottern hade gemensamma bekanta med Almedina Halilovic och hade på så sätt fått reda på förhållandet.

Ett annat tillfälle där butiksledningen spred osanna rykten och skapade konflikter rörde medarbetaren Kristian. Kristian hade sökt en utbildning, vilket han bara berättat för några få på arbetsplatsen, däribland Gianna Radolovic Pavlovska. Dragana Mijatovic frågade honom kort herefter om hans tänkta studier. När han frågade hur hon fått reda på hans planer svarade hon att det var Gianna Radolovic Pavlovska som berättat om det. Kristian blev sur och konfronterade Gianna Radolovic Pavlovska, som svarade att hon inte hade avslöjat något. När han sedan sa till Dragana Mijatovic att det inte var Gianna Radolovic Pavlovska som sagt något, ändrade sig Dragana Mijatovic och sa att det måste varit en annan medarbetare som berättat det för henne.

Butikschefen och Fatime Isovaska frågade ofta Gianna Radolovic Pavlovska om sådant som rörde andra medarbetare på ett personligt plan. Eftersom Gianna Radolovic Pavlovska inte ville bli inblandad i sådana diskussioner svarade hon alltid att hon inte ville prata om det. Dragana Mijatovic och Fatime Isovaska blev då arga på henne och uttryckte att hon dolde saker och att hon var en lögnare. De kunde även fråga henne, varje vecka, om sådant som rörde medarbetarnas prestationer på arbetet. Cheferna kunde säga att de visste att hon satt på information. Det var oftast Dragana Mijatovic som var drivande i dessa "förhör". Efter flera av dessa tillfällen pratade ingen av de båda cheferna med henne på flera arbetspass, vilket hon upplevde som psykiskt påfrestande.

Även de övriga arbetskamraterna agerade på ett sätt som uteslöt henne ur gemenskapen. När Gianna Radolovic Pavlovska frågade arbetskamraterna varför de fryste ut henne svarade de att butikschefen sagt saker om henne som fick dem att bli arga. Det visade sig att butikschefen spred felaktiga rykten om vad hon påstods ha sagt om andra arbetskamrater.

Almedina Halilovic kunde medvetet stöka till och dra ner saker på golvet på den avdelning i butiken som Gianna Radolovic Pavlovska ansvarade för, för att sedan oriktigt uppge till butikschefen att det var Gianna Radolovic Pavlovska som gjort detta. Det hände också att arbetskamraten tillsammans med de två cheferna låste lagret så att hon inte kunde komma in. Gianna Radolovic Pavlovska har inte själv sett Almedina Halilovic medvetet stöka till och dra ner saker på golvet, för att sedan skylla detta på Gianna Radolovic Pavlovska, utan hon fick höra detta från butiksledningen och andra medarbetare. Almedina Halilovic har i efterhand förstått att butiksledningen även spred osanna rykten om henne till Gianna Radolovic Pavlovska. Om Almedina Halilovic någon gång medvetet skulle ha stökat till på hennes avdelning i butiken, är det en konsekvens av hur butiksledningen skapat konflikter mellan de två. Butiksledningen får därmed anses som ansvarig för, eller i vart fall i hög grad ha bidragit till situationen.

Kommentarer om klädsel

Det fanns ingen uttalad klädpolicy på arbetsplatsen, även om det uppskattades att de anställda bar de kläder som butiken hade till försäljning. Vid ett av tillfällena när butikschefen kommenterade Gianna Radolovic Pavlovskas klädsel hade hon haft på sig kläder från butiken i form av svarta kostymbyxor och en svart skjorta. Hon fick därutöver vid ett par tillfällen nedsättande kommentarer av Dragana Mijatovic, som t.ex. sa ”har du precis vaknat eller” och ”har du på dig pyjamas?”.

Händelsen när Gianna Radolovic Pavlovska hade skadat sin hand

Under vintern 2020/2021 kom Gianna Radolovic Pavlovska till ett arbetspass. Det fanns en etablerad rutin att den anställde inför varje arbetspass skulle uppsöka den som var ansvarig för att få närmare information om dagens arbete. Vid det aktuella tillfället gick Gianna Radolovic Pavlovska därför till lagret, där Fatime Isovska befann sig och visade att hon hade kommit. Hon visade sin ena hand och berättade att hon hade ont i den, men att hon skulle göra sitt bästa. Det är möjligt att hon berättade om sin skadade hand även för butikschefen.

Efter cirka två timmars arbete kom Fatime Isovska fram till Gianna Radolovic Pavlovska och skrek inför alla kunder ”vad fan är det du håller på med, jag har sett dig på samma plats hur länge som helst, sköter du dig inte och jobbar i ett högre tempo kommer jag att skicka hem dig!”. Det var helg och därmed många kunder i butiken. Gianna Radolovic Pavlovska tog illa vid sig och började gråta samtidigt som hon förklarade att hon hade kraftiga smärtor i handen, men att hon ändå försökte göra sitt bästa. Fatime Isovska

skrek även att hon hade rätt att skicka hem Gianna Radolovic Pavlovska om hon misskötte sig. Gianna Radolovic Pavlovska upplevde situationen som väldigt obehaglig och kränkande och sa därför att hon skulle gå till personalrummet för att hämta sina tillhörigheter och gå hem. Hon uppgav även att hon inte skulle komma under morgondagen. När hon hämtat sina tillhörigheter kom kunder fram och kommenterade det som hade hänt samt tröstade henne samtidigt som de var starkt kritiska till hur hon hade behandlats.

På kvällen efter händelsen ringde Gianna Radolovic Pavlovska till butikschefen som ifrågasatte Fatime Isovskas agerande. Butikschefen uppgav att hon skulle ha ett allvarligt samtal med Fatime Isovska. Inga åtgärder vidtogs från ledningens sida med anledning av händelsen.

Det är korrekt att Gianna Radolovic Pavlovska efter händelsen var sjukskriven. Det hade dock inte med den skadade handen att göra, utan med hur hon hade blivit behandlad av Fatime Isovska.

Andra ageranden från butikschefens sida

Vid ett tillfälle skällde butikschefen ut Gianna Radolovic Pavlovska inför kunder i butiken i samband med att Gianna Radolovic Pavlovska undrade över en kod till kassan. Butikschefen smällde med en häftapparat i bordet och skrek att Gianna Radolovic Pavlovska fick henne att framstå som en dålig chef. Butikschefen pratade sedan inte med Gianna Radolovic Pavlovska under resten av arbetsdagen.

Vid ett annat tillfälle kom butikschefen förbi när Gianna Radolovic Pavlovska tillsammans med andra medarbetare höll på att vika ett stort antal t-shirtar och raserade hennes hög med vikta t-shirtar. Butikschefen beordrade henne sedan på ett hårdfört sätt, inför de andra medarbetarna, att hon skulle börja om från början.

Butikschefen har upprepade gånger, inför kunder i butiken, gjort en gest med handen för att visa att hon stod över Gianna Radolovic Pavlovska samt uppgett att Gianna Radolovic Pavlovska skulle lyda henne eftersom det var hon som ”matade” henne. Butikschefen har även vid upprepade tillfällen skällt ut och varit kritisk mot Gianna Radolovic Pavlovska inför kunder på ett sådant sätt att de har reagerat och påtalat att hon inte skulle behöva stå ut med att bli behandlad på ett sådant sätt. Detta har hänt både före och efter medarbetarsamtalet i januari 2021.

Det är riktigt att det spelades in en film med födelsedagshälsningar inför butikschefens födelsedag den 28 maj 2021. Gianna Radolovic Pavlovska ville egentligen inte medverka, men kollegorna fick henne att göra det.

Medarbetarsamtalet i januari 2021

I januari 2021 hade butikschefen ett medarbetarsamtal med Gianna Radolovic Pavlovska. Butikschefen inledde samtalet med att berätta att Gianna Radolovic Pavlovska egentligen skulle ha erbjudits en anställning

med en högre sysselsättningsgrad (75 procent av heltid). Butikschefen sa att detta dock inte längre var aktuellt eftersom hon hade märkt att Gianna Radolovic Pavlovska mådde väldigt dåligt på arbetsplatsen. Butikschefen visade även med sin ena hand hur lågpresterande Gianna Radolovic Pavlovska var jämfört med sina arbetskamrater.

Gianna Radolovic Pavlovska tog tillfället i akt och berättade hur hon upplevde bemötandet på arbetsplatsen. Hon bekräftade att hon mådde dåligt och berättade att hon inte trivdes med ledarskapet, att ledningen tog ställning, pratade illa om arbetskamrater och skapade konflikter mellan dem. Hon uppgav inte att hon mådde dåligt av privata skäl. Hon var så nedstämd att hon grät. Dragana Mijatovic blev mest irriterad och tog ingen egentlig notis, utan ville fortsätta gå igenom de olika punkterna på dagordningen för medarbetarsamtalet. Trots Gianna Radolovic Pavlovskas synpunkter vid medarbetarsamtalet vidtog bolaget inte några åtgärder.

Dragana Mijatovic uppgav vidare att en annan anställd, Nebahate Musa, den 18 januari 2021 hade fått anställningen med högre sysselsättningsgrad. Som svar på denna upplysning svarade Gianna Radolovic Pavlovska att hon var nöjd med den anställning hon hade, med tanke på att hon även bedrev studier.

Mötet den 3 augusti 2021

Inför sommaren 2021 längtade Gianna Radolovic Pavlovska till semesterledigheten och att få komma bort från arbetet. När semestern närmade sig sitt slut drabbades hon av kraftig ångest och mådde psykiskt dåligt. Hon var då sjukskriven ett par dagar. Efter omsorgsfullt övervägande tillsammans med sin sambo kom hon fram till att hon inte längre orkade vara kvar i anställning hos bolaget.

I början av augusti 2021 var butikschefen fortfarande på semester och Gianna Radolovic Pavlovska bestämde sig därför att berätta för Fatime Isovaska att hon mådde så dåligt på grund av arbetsförhållandena att hon var tvungen att sluta. Den aktuella dagen, den 3 augusti, var en för Gianna Radolovic Pavlovska arbetsfri dag. När Fatime Isovaska ringde henne med anledning av en schemaändring, tog hon tillfället i akt och sa att hon ville komma förbi butiken för ett samtal.

Gianna Radolovic Pavlovska kom till butiken senare samma dag och berättade för Fatime Isovaska hur hon blivit behandlad på arbetsplatsen, att cheferna tagit ställning och fryst ut henne.

Gianna Radolovic Pavlovska passade också på att berätta varför kollegan Nebahate Musa valt att sluta i slutet av mars 2021. Kollegan hade förbjudits att prata sitt modersmål albanska och hade även blivit utsatt för nedsättande och kränkande kommentarer av butiksledningen. Kollegan hade även fått höra av Semin Ujkanovic att Dragana Mijatovic hatade albaner samt att denna tillhört ett serbiskt parti som ogillar albaner och att kollegan utsatts

för ryktesspridning på arbetet av Fatime Isovaska. Ryktena rörde mycket kränkande påståenden om kollegans person. Medan kollegan fortfarande var anställd, fick Gianna Radolovic Pavlovska ibland komma tidigare till sitt pass för att hinna prata med och stötta henne under raster. Ibland grät Nebahate Musa och sa att hon inte ville tillbaka in i butiken för att arbeta.

Gianna Radolovic Pavlovska har i efterhand förstått att ”cetnic” är ett skällsord som används om människor som ogillar albaner. Hon har inte själv kallat Dragana Mijatovic för ”cetnic” utan enbart berättat om anledningen till att Nebahate Musa avslutat sin anställning, utifrån vad Nebahate Musa berättat för henne.

Nebahate Musa berättade aldrig för ledningen varför hon slutade. När Almedina Halilovic tillfrågades av ledningen om hon visste varför Nebahate Musa hade slutat, uppgav hon oriktigt att det var för att Nebahate Musa skulle flytta utomlands. Gianna Radolovic Pavlovska undrade då varför Almedina Halilovic sagt som hon gjort och bad henne även att ringa till Nebahate Musa. Almedina Halilovic ville inte att Gianna Radolovic Pavlovska skulle berätta för ledningen att hon hittat på en anledning till att Nebahate Musa hade slutat.

Fatime Isovaska undrade om det var i sin ordning att även butikschefen fick veta det som Gianna Radolovic Pavlovska uppgett vid deras möte, vilket hon uppgav gick bra.

Mötet avbröts genom att butikschefen plötsligt slog upp dörren till kontorsrummet och skrek till Gianna Radolovic Pavlovska att hon suttit där inne i 30 minuter och att butiken höll på att förfalla. Hon svarade att hon hade en arbetsfri dag och att de fick fortsätta samtalet kommande måndag.

Gianna Radolovic Pavlovska sa aldrig något om Fatime Isovskas sexuella läggning eller att Almedina Halilovic skulle ha kommenterat denna. Hon uttalade sig inte heller negativt om Fatime Isovskas sexuella läggning till andra anställda.

Påstått möte den 5 augusti 2021

Gianna Radolovic Pavlovska har inte haft något möte med regionchefen Axel Cassel Falck i butiken den 5 augusti 2021. Däremot sa Fatime Isovaska att hon skulle ringa honom, med anledning av vad Gianna Radolovic Pavlovska berättat för henne vid samtalet den 3 augusti 2021.

Mötet den 9 augusti och uppsägningen den 16 augusti 2021

Den kommande måndagen, den 9 augusti 2021, hade Gianna Radolovic Pavlovska ett möte med butikschefen och Fatime Isovaska. Gianna Radolovic Pavlovska berättade återigen att hon upplevde att de båda cheferna fryste ut henne, att de spred rykten om henne till övriga i personalgruppen samt att de hånskrattade bakom hennes rygg. Hon berättade hur dåligt hon mätte och att hon inte klarade av att arbeta i butiken längre. Hon

berättade även hur Nebahate Musa upplevt arbetsförhållandena och anledningen till att hon slutat. Det framkom då även vad Nebahate Musa fått höra från Almedina Halilovic och Semin Ujkanovic, vilket handlade om att butikschefen kallats för "cetnic". Dragana Mijatovic och Fatime Isovska sa att de skulle prata vidare om detta med dem.

De båda cheferna blev arga och upprörda och undrade om hon hade en dold agenda och varför hon inte hade kommit tidigare till dem. De sa att hon inte fick sluta på grund av det hon berättat, utan uppmanade henne att överväga frågan en vecka till. Gianna Radolovic Pavlovska uppfattade det som att de var rädda för att hon skulle sluta på grund av det som hon hade berättat om ledarskapet och utfrysningen och att det skulle få de båda att framstå i dåliga dager. Inga åtgärder vidtogs från ledningens sida med anledning av vad hon berättat.

Den 16 augusti 2021 hade det passerat en vecka och cheferna undrade hur Gianna Radolovic Pavlovska skulle göra. Hon berättade att hon inte klarade av att arbeta i butiken längre, utan var tvungen att säga upp sig. Cheferna bad henne skriva sin uppsägning på ett papper, vilket hon gjorde. I samband med uppsägningen berättade hon för kollegorna Kristian och Denniz Ohlsson att hon inte kunde vara kvar på arbetsplatsen, eftersom hon mådde så dåligt.

Det är inte korrekt att Gianna Radolovic Pavlovska skulle ha sagt att det var på grund av Almedina Halilovic som hon ville säga upp sig. Det var inte kollegan som var problemet, utan det sätt de två cheferna styrde och ställde och skapade konflikter mellan de anställda genom att sprida olika rykten. Det var mot denna bakgrund som hon ansåg att det skulle underlätta om hon och Almedina Halilovic inte arbetade samtidigt under den resterande anställningstiden. De två cheferna sa att kollegan var anställd vid behov och att de därför kunde undvika att anlita henne.

Gianna Radolovic Pavlovska var vid det här laget desperat och ville komma bort från de undermåliga arbetsplatsförhållandena. Hon sa till cheferna att hon hellre tog ett lån för att kunna försörja än att vara fortsatt anställd med rätt till lön.

Händelsen den 17 augusti 2021

Den 17 augusti 2021, när Gianna Radolovic Pavlovska arbetade, bad Fatime Isovska henne att komma in på kontoret, ett litet utrymme på cirka två kvadratmeter. Butikschefen och Almedina Halilovic skulle inte arbeta den dagen. Efter att Gianna Radolovic Pavlovska gått in på kontoret stängde Fatime Isovska dörren. Inne på kontoret befann sig redan butikschefen samt Almedina Halilovic, som cheferna lovat att hon inte skulle behöva arbeta tillsammans med i fortsättningen. Hon insåg då att butikschefen och Almedina Halilovic hade kommit till butiken och sedan väntat på kontoret medan hon själv hade varit på rast. Hon hade under arbetspasset frågat om

hon kunde få ta sin rast lite senare, vilket brukade gå bra, men hade den här dagen nekats detta.

Fatime Isovaska ställde sig framför dörren för att hindra Gianna Radolovic Pavlovska från att gå ut samtidigt som hon skrek att Gianna Radolovic Pavlovska inte fick gå förrän de fått säga sitt. De båda stod panna mot panna, dvs. fysiskt väldigt nära varandra. Dragana Mijatovic skrek till Gianna Radolovic Pavlovska att hon var en lögnare samt att ”Almedina är här för att bevisa det”. Dragana Mijatovic skrek även att Gianna Radolovic Pavlovska skulle stanna för det var hon som ”matade” henne, samtidigt som hon gjorde en gest som att hon matade henne med en sked. Gianna Radolovic Pavlovska fick panik. Hon skrek att de var hemska personer och att hon skulle tillkalla polis och anmäla dem. Dragana Mijatovic hånskrattade i samband med detta.

Fatime Isovaska försökte inte, som påståtts, lugna Gianna Radolovic Pavlovska som grät och skrek efter hjälp eftersom hon upplevde situationen som mycket obehaglig. Hon skrek att de omedelbart skulle släppa ut henne ur rummet eftersom Dragana Mijatovic inte längre var hennes chef. Det kan vara så att hon kastade nycklarna. Kunder började banka på dörren då de hörde tumultet och skrek att de skulle öppna dörren. Hon fick vid ett tillfälle tag i dörren men den gick inte att öppna. När Fatime Isovaska öppnade dörren på glänt för att be kunderna gå därifrån lyckades hon ta sig ut.

Gianna Radolovic Pavlovska har inte uttryckt sig på det sätt som arbetsgivarparterna påstått.

Efter händelsen träffade Gianna Radolovic Pavlovska kollegan Denniz Ohlsson. Hon grät och hade panik. Denniz Ohlsson tog tag i henne, kramade henne och försökte lugna henne. Hon kan ha skrikit det som påståtts, men det är felaktigt att hon skulle ha nämnt något om Almedina Halilovic. Hon nämnde att hon blivit inlåst.

Ledningens agerande ligger i linje med det tidigare agerandet från dess sida, som provocerat fram Gianna Radolovic Pavlovskas uppsägning.

Efter händelsen den 17 augusti 2021 klarade inte Gianna Radolovic Pavlovska av att vara kvar på arbetsplatsen utan tvingades sjukskriva sig under den resterande uppsägningstiden. Hon behövde uppsöka vård med anledning av händelsen.

Gianna Radolovic Pavlovska ringde regionchefen och förklarade vad som hade hänt och vad hon hade fått gå igenom på arbetsplatsen. Regionchefen uttryckte förståelse för situationen och förklarade att han skulle ringa henne under veckan, vilket inte skedde. Nästa gång de hade kontakt var i samband med den lokala tvisteförhandlingen.

Såvitt avser påståendet att Fatime Isovaska efter händelsen bland annat lider av panikångest kan det påpekas att hon redan i tiden dessförinnan hade

berättat på arbetsplatsen att hon var föremål för KBT-behandling samt intog antidepressiv medicin.

Arbetsmiljöutredning

Den arbetsmiljöundersökning som genomfördes företogs internt. Ingen extern expertresurs i form av företagshälsovård anlätades för ändamålet.

Erbjudande om annan anställning

Det är riktigt att Gianna Radolovic Pavlovska erbjöds två olika arbeten. Det ena var i en butik där Dragana Mijatovics dotter arbetade och det andra var en tidsbegränsad anställning i form av ett vikariat i en annan butik. Hon såg inte en fortsatt anställning hos bolaget som ett realistiskt alternativ, eftersom arbetsgivarens agerande påverkat hennes hälsa på ett mycket negativt sätt vilket lett till att förtroendet för bolaget var helt förbrukat.

I strid med lag och god sed på arbetsmarknaden

Det åligger arbetsgivaren, enligt arbetsmiljölagstiftningen, att skydda de anställda mot kränkningar och trakasserier och arbetsgivaren har ett ansvar för att undanröja beteenden av sådant slag samt tillse att det finns rutiner och kompetens på plats. Typexempel på kränkande särbehandling är att inte bli hälsad på, att bli utfrysad eller bli kallad för elaka saker inför andra. Det kan även vara fråga om åsidosättande behandling, negligeringar av arbetstagen, medvetna förolämpningar samt överkritiskt eller negativt bemötande eller förhållningssätt (ovänlighet m.m.).

Arbetsgivaren har vidare enligt 3 kap. diskrimineringslagen en skyldighet att bedriva ett aktivt arbete med att förebygga och motverka diskriminering samt främja lika rättigheter och möjligheter på arbetsplatsen. Arbetet omfattar alla i lagen angivna diskrimineringsgrunder. Som en del i detta arbete ingår exempelvis att undersöka om trakasserier, eller risker för sådana, förekommer. Arbetsgivaren ska t.ex. undersöka vilka attityder, normer eller vilken jargong som eventuellt förekommer och i förekommande fall vidta adekvata åtgärder. Enligt förarbetena till diskrimineringslagen bör ett sådant arbete kunna integreras i det arbete som ska utföras enligt bestämmelserna om kränkande särbehandling. Vid en sådan integrering behöver arbetsgivaren ha klart för sig vad som behöver göras för att uppfylla reglerna i både diskrimineringslagen och arbetsmiljöregleringen (prop. 2015/16:135).

Diskrimineringslagen innehåller även ett förbud mot trakasserier som har samband med en diskrimineringsgrund och arbetsgivaren har en utrednings- och åtgärdsskyldighet vid kännedom om sådana.

Gianna Radolovic Pavlovska har av butiksledningen blivit utsatt för utfrysning och uteslutning ur den sociala gemenskapen. Det har skett bland annat genom att butiksledningen utnyttjat personlig information om medarbetarna samt spridit falska rykten om vad hon påstås ha sagt om andra vilket skapat konflikter. Hon har utsatts för negativt och överkritiskt bemötande samt för-

olämpningar (gester, även inför andra, utvisande hennes plats i rangordningen, nedsättande kommentarer om klädsel m.m.) och blivit elakt och skarpt tillrättavissad inför bolagets kunder, däribland beordrad att arbeta i ett högre tempo trots vetskap om att hon hade en skadad hand.

Det har också förekommit en antiromsk jargong på arbetsplatsen, som butiksledningen själv deltagit i. Även efter att bolaget insett, eller i vart fall haft anledning att förmoda att Gianna Radolovic Pavlovska har romskt ursprung, har jargongen fortsatt. Dessutom har butiksledningen noga iakttagit henne för att se eventuella reaktioner från hennes sida. Gianna Radolovic Pavlovska har även upplevt att bolagets agerande gentemot henne förändrats till det sämre efter vetskapen om hennes etniska tillhörighet. Hon har inte upplevt att klimatet på arbetsplatsen tillåtit henne att vara öppen med sitt ursprung, vilket har varit både hämmande och psykiskt påfrestande.

Trots att Gianna Radolovic Pavlovska påtalat att hon mått dåligt och även uppgett varför, har bolaget varit passivt och inte vidtagit några åtgärder för att förebygga ohälsa hos henne samt i övrigt komma till rätta med de osunda förhållandena på arbetsplatsen. Hon har till slut sagt upp sig för att hon inte måttat med mer och för att skydda sin hälsa.

Butiksledningen har även i nära anslutning till att hon sagt upp sig, utsatt henne för handgripligheter och anklagelser som får närmast betraktas som en form av repressalier och som en part i ett anställningsförhållande inte ska behöva tåla.

Bolaget har inte iakttagit sina skyldigheter enligt arbetsmiljölagen och diskrimineringslagen. Bolaget har härigenom handlat i strid med lag och god sed på arbetsmarknaden. Det är en allmän rättsprincip att arbetsledningsrätten inte får utövas i strid med lag och god sed på arbetsmarknaden. Arbetsledningen har innehållit kränkande inslag samt gett uttryck för maktmissbruk. Under alla omständigheter måste bolaget anses ha agerat otillbörligt gentemot Gianna Radolovic Pavlovska.

Uppsägning från arbetsgivarens sida

Trots att Gianna Radolovic Pavlovska flera gånger påtalat allvarliga brister gällande arbetsförhållandena och att hon mått dåligt på grund av dessa, har bolaget låtit det hela fortgå, utan att vidta några åtgärder.

Gianna Radolovic Pavlovskas närmaste chefer har utsatt henne för nedsättande och kränkande kommentarer, varit kritiska mot henne inför kunder, skapat konflikter mellan henne och arbetskamrater samt även ställt henne utanför den sociala gemenskapen på arbetsplatsen.

Bolaget har underlåtit att ta sitt arbetsmiljöansvar. Bolaget har inte heller uppfyllt sin lagstadgade skyldighet att aktivt arbeta med att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter. Tvärtom har bolaget underblåst en rasistisk jargong och attityd, vilket lett till att hon upplevt obe-

hag och otrygghet då hon inte kunnat vara öppen med sin etniska tillhörighet.

Reaktionen på det hon berättat och beslutet att säga upp sig har följts av ett agerande från bolagets sida som får betraktas som högst otillbörligt. Agerandet har varit av den karaktären att det hade kunnat motivera ett omedelbart frånträdande från hennes sida.

Bolaget har genom sitt agerande drivit fram Gianna Radolovic Pavlovskas uppsägning. Uppsägningen är därmed att jämställa med en uppsägning från arbetsgivarens sida. Det har inte funnits saklig grund för uppsägning.

Ekonomisk skada

Gianna Radolovic Pavlovska skrev in sig hos Arbetsförmedlingen den 17 september 2021. Från och med den 22 december 2021 deltar hon i jobbgarantin för ungdomar. Hon har då rätt till aktivitetsstöd, vilket Försäkringskassan utbetalar. Rätten till aktivitetsstöd är förenad med flera krav, däribland att den försäkrade ska kunna redogöra för sökta arbeten. Gianna Radolovic Pavlovska har sökt arbeten brett, inte bara inom detaljhandeln utan även inom t.ex. lokalvård, dock utan framgång. Hon har därmed stått till arbetsmarknadens förfogande.

Gianna Radolovic Pavlovskas månadslön var 12 334 kr när anställningen upphörde. Därtill kommer genomsnittlig ersättning för arbete på obekvämt arbetstid (ob) med 4 347,49 kr, dvs. sammanlagt 16 681,49 kr. Därutöver har hon rätt till semesterersättning med 13 procent, vilket blir 2 168 kr per månad. Gianna Radolovic Pavlovskas genomsnittliga månadslön, inklusive ob och semesterförmån, var således 18 850 kr.

Begränsningsregeln i 39 § anställningsskyddslagen innebär att Gianna Radolovic Pavlovska har rätt till ekonomiskt skadestånd motsvarande ett belopp om 14 månadslöner. De högsta belopp som kan utgå i ekonomiskt skadestånd är därmed 172 676 kr (12 334 kr x 14 månader).

Förbundet har från månadslönebeloppet om 18 850 kr avräknat de belopp som Gianna Radolovic Pavlovska fått i aktivitetsstöd perioden den 22 december 2021–30 september 2022. Från och med den 1 oktober 2022 blir hon återbetalningsskyldig om hon senare får ekonomiskt skadestånd som motsvarar lön för samma dag som aktivitetsstöd har lämnats för, i likhet med vad som gäller för arbetslöshetsersättning, se 8 kap. 1 a § förordningen (2017:819) om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser.

Arbetsgivarparterna

Sammanfattning av bestridandegrunderna

Gianna Radolovic Pavlovska har inte provocerats att säga upp sig och hennes uppsägning ska därför inte jämföras med en uppsägning från bolagets sida.

Gianna Radolovic Pavlovskas chefer har inte varit kritiska mot henne inför kunder eller utsatt henne för nedsättande och kränkande kommentarer. Inte heller har de skapat konflikter mellan henne och andra arbetskamrater eller ställt henne utanför den sociala gemenskapen på arbetsplatsen.

Inte vid något tillfälle har Gianna Radolovic Pavlovska framfört till butiksledningen eller till någon annan anställd att hon ansåg att hennes arbetsmiljö var dålig, att det förelåg brister i arbetsförhållandena, att hon noterat en rasistisk jargong eller att anställda uttryckt sig nedsättande om romer.

För det fall Arbetsdomstolen kommer fram till att uppsägningen ska anses som en uppsägning från bolagets sida görs det inte gällande att det funnits saklig grund för uppsägning.

Bolagets verksamhet och anställningen

Bolaget bedriver sedan år 2007 verksamhet inom butikshandel i Sverige med försäljning av främst kläder och modeaccessoarer. Bolaget har butiker i 47 länder och är en av världens största butikskedjor för modekläder.

Bolaget har en butik i köpcentret Mobilia i Malmö där Gianna Radolovic Pavlovska var tillsvidareanställd som butikssäljare. Butiken hade ca tio tillsvidareanställda och även några butikssäljare som arbetade extra vid behov.

Gianna Radolovic Pavlovska var från det att hon började arbeta i butiken en mycket uppskattad medarbetare, som butiksledningen, dvs. Dragana Mijatovic och Fatime Isovska, såg stor potential i. Under hösten 2020 noterade de båda cheferna att Gianna Radolovic Pavlovska verkade nedstämd och inte längre lika entusiastisk i förhållande till sitt arbete i butiken. Butikschefen Dragana Mijatovic tog då upp detta med Gianna Radolovic Pavlovska som då uttryckte att hon ville ha mer utmanande arbetsuppgifter. I syfte att entusiasmera och uppmuntra henne fick hon ansvar för modeaccessoarerna i butiken och gjorde ett mycket bra arbete med det.

Butiksledningen tillgodosåg även Gianna Radolovic Pavlovskas önskemål genom att erbjuda henne möjlighet att arbeta nära Fatime Isovska som visual merchandiser. Hon gavs självständigt ansvar för att bland annat klä skyltdockor och bygga inspirationsväggar. Hon fick även lära sig rutinen för öppning och stängning av butiken och hur man räknar kassan. Samarbetet och kommunikationen fungerade mycket bra och de båda cheferna gav henne löpande bra feedback.

Händelseförloppet

Påståendet om en antiromsk jargong

I princip samtliga anställda i butiken har utländsk bakgrund. Med hänsyn till de många nationaliteterna bland de anställda finns det en stor förståelse och respekt för de anställdas olika bakgrund. Det har inte förekommit några rasistiska eller nedvärderande uttryck från de anställdas sida.

Vid ett tillfälle under år 2021 blev Fatime Isovaska kallad till kassan av en butikssäljare. Butikssäljaren sa följande. ”De som står framför mig är Gianna Radolovic Pavlovskas kusiner och mostrar och de är zigenare och de undrar om de kan få personalrabatt.” Fatime Isovaska påtalade då tydligt för butikssäljaren att hon inte skulle använda sig av det begreppet utan fokusera på att hjälpa kunderna. Fatime Isovaska berättade senare för Gianna Radolovic Pavlovska att släktingar till henne hade varit i butiken och frågat efter henne, som då frågade hur de såg ut och om de såg ut som romer. Fatime Isovaska bekräftade inte det utan svarade att personerna hade haft långa kjolar, uppsatt hår och stora örhängen. Det var alltså Gianna Radolovic Pavlovska och inte Fatime Isovaska som tog upp frågan om dessa personers etnicitet.

Inte heller butikschefsaspiranten, Semin Ujkanovic, har vid något tillfälle använt ordet zigenare. Han har alltså inte kallat Gianna Radolovic Pavlovskas morbror, eller någon annan, för zigenare.

Vid ett tillfälle kom en butikssäljare som arbetade extra fram till Semin Ujkanovic och frågade om det var sant att Semin Ujkanovic hade kallat Gianna Radolovic Pavlovska för zigenare. Semin Ujkanovic reagerade med stor förvåning på detta och sa att han absolut inte gjort det. Direkt därefter konfronterade han Gianna Radolovic Pavlovska med att fråga om hon påstått att han kallat henne för zigenare och varför hon sagt det till butikssäljaren. Hon svarade då att det inte var sant och frågade vem han hört det ifrån. När Semin Ujkanovic berättade det sa Gianna Radolovic Pavlovska att den personen ljög.

Semin Ujkanovic hade ett samtal med Gianna Radolovic Pavlovskas morbror, Kevin Pavlovski. Morbrodern frågade efter Gianna Radolovic Pavlovska då han ville nyttja hennes personalrabatt. Semin Ujkanovic svarade då att hon inte var i tjänst och att det därför inte var möjligt. Semin Ujkanovic har varken vid detta eller något annat tillfälle uttalat sig om Gianna Radolovic Pavlovskas etniska härkomst.

Varken butikschefen, Fatime Isovaska eller Semin Ujkanovic har uttalat sig eller agerat på det sätt förbundet påstått.

Inte vid något tillfälle har Gianna Radolovic Pavlovska framfört till butiksledningen eller till någon annan anställd att det förekom en rasistisk jargong eller att anställda uttryckt sig nedsättande om romer.

Påståendena om utfrysning och skapade konflikter

Varken butikschefen eller biträdande butikschefen har fryst ut Gianna Radolovic Pavlovska genom att agera på det sätt förbundet påstått.

Påståendena om att de båda cheferna skulle ha blandat sig i medarbetarnas privatliv och medvetet skapat konflikter mellan medarbetarna är inte heller korrekta.

Påståendet om kommentarer om klädsel

Butikschefen har inte heller, som påståtts, anmärkt negativt på Gianna Radolovic Pavlovskas klädsel.

Händelsen när Gianna Radolovic Pavlovska hade ont i handen

Vid ett tillfälle våren 2021 uppmärksammade Fatime Isovaska att Gianna Radolovic Pavlovska arbetade långsammare än vanligt och bad henne öka tempot eftersom det var mycket som behövde göras i butiken. Fatime Isovaska arbetade nära Gianna Radolovic Pavlovska och såg att hon trots uppmaningen inte ökade tempot. Hon sa därför en gång till att de behövde öka tempot och såg då att Gianna Radolovic Pavlovska fick tårar i ögonen och undrade vad som var fel. Det var inga kunder i närheten, men de gick ändå in på kontoret som ligger i anslutning till butiken. Inne på kontoret förklarade Gianna Radolovic Pavlovska att hon hade ont i handen och att hon därför inte kunde greppa saker ordentligt.

När Gianna Radolovic Pavlovska dagen innan hade gått in på lagret för att visa sin skadade hand var det butikschefen som befann sig där, inte Fatime Isovaska. Fatime Isovaska kände därför inte till att Gianna Radolovic Pavlovska hade en skadad hand när hon påtalade arbetstakten. Hade Fatime Isovaska gjort det hade hon givetvis hanterat situationen annorlunda.

Fatime Isovaska sa inte att hon skulle skicka hem Gianna Radolovic Pavlovska, utan förklarade för henne att hon borde ha berättat om att hon hade ont i handen så att hon hade kunnat få andra arbetsuppgifter. Gianna Radolovic Pavlovska kontaktade butikschefen och sjukskrev sig. Både Dragana Mijatovic och Fatime Isovaska uppfattade att hon gjorde det då hon inte kunde utföra sitt arbete på grund av smärtan i handen.

Det stämmer att Gianna Radolovic Pavlovska ringde till butikschefen och berättade att Fatime Isovaska bett henne arbeta trots att hon hade ont i handen. Butikschefen förklarade för Gianna Radolovic Pavlovska att det bara var butikschefen som var på plats när Gianna Radolovic Pavlovska hade berättat att hon hade ont i handen och att Fatime Isovaska alltså inte fick veta det då och inte heller fick information om hennes hand före Gianna Radolovic Pavlovskas arbetspass. Butikschefen åtog sig att förklara detta för Fatime Isovaska. Butikschefen pratade därefter med Fatime Isovaska om händelsen och fick då bekräftat att Fatime Isovaska inte känt till att Gianna

Radolovic Pavlovska hade ont i handen när hon uttryckt synpunkter på arbetstakten.

Andra påstådda ageranden från butikschefens sida

Butikschefen har inte, som förbundet har gjort gällande, skrikit och agerat nedvärderande gentemot Gianna Radolovic Pavlovska.

Medarbetarsamtalet i januari 2021

Den 21 januari 2021 höll butikschefen ett medarbetarsamtal med Gianna Radolovic Pavlovska. Medarbetarsamtalet utgick från ett antal frågor som diskuterades. Vid samtalet uppgav Gianna Radolovic Pavlovska att "samarbetet funkar jättebra". Inte vid något tillfälle nämnde hon att hon mådde dåligt på grund av konflikter på arbetsplatsen eller att hon inte trivdes med ledarskapet. Dragana Mijatovic uppfattade inte heller några sådana signaler. Däremot sa Gianna Radolovic Pavlovska att hon var nedstämd på grund av privata problem, men hon grät inte. Efter att samtalet hade avslutats skrev de båda under de anteckningar som gjorts under medarbetarsamtalet och bekräftade därmed att de var överens om innehållet i anteckningarna.

Dragana Mijatovic sa inte under medarbetarsamtalet att Gianna Radolovic Pavlovska egentligen skulle ha erbjudits en anställning med högre sysselsättningsgrad. Vid tillfället för medarbetarsamtalet hade butiken inte någon sådan anställning att erbjuda. Dragana Mijatovic sa däremot att Gianna Radolovic Pavlovska gjorde ett bra arbete och att om tillfälle gavs skulle butikschefen gärna erbjuda henne en anställning med högre sysselsättningsgrad. Eftersom Gianna Radolovic Pavlovska även studerade svarade hon att hon för tillfället var nöjd med den sysselsättningsgrad hon hade.

Det är korrekt att Nebahate Musa den 18 januari 2021 hade erbjudits en deltidсанställning om 75 procent.

Mötet den 3 augusti 2021

Den 3 augusti 2021 sa Gianna Radolovic Pavlovska vid ett telefonsamtal med Fatime Isovaska att hon ville komma till butiken och prata med henne. Därefter kom Gianna Radolovic Pavlovska till butiken och sa till Fatime Isovaska att hon hört att Dragana Mijatovic, som är från Serbien, hatar albaner. Hon sa även att hon hört att Dragana Mijatovic hade kallats "cetnic". Beträffande Fatime Isovaska sa hon följande. "Din sexuella läggning har det snackats mycket om, att du är gay, du har kollat på flera tjejer och vissa är obekväma med dig." Gianna Radolovic Pavlovska sa att det var en av de andra anställda, Almedina Halilovic, som sagt detta. Fatime Isovaska frågade varför Gianna Radolovic Pavlovska inte sagt något om detta tidigare. Gianna Radolovic Pavlovska svarade att det var med anledning av att hon och Almedina Halilovic haft en stor konflikt privat där kollegan anklagat hennes pojkvän för att vara otrogen mot henne. Gianna Radolovic Pavlovska mådde dåligt över det som kollegan sagt och ville "inte se Almedinas ansikte".

I efterhand har det framkommit att det var Gianna Radolovic Pavlovska som till andra anställda hade uttalat sig negativt om Fatime Isovskas sexuella läggning.

Fatime Iovska reagerade starkt på de rykten som Gianna Radolovic Pavlovska påstod fanns. Att kalla en person från Serbien för ”cetnic” är typiskt sett ett skällsord och är en grov förolämpning. Fatime Iovska tog väldigt illa upp med anledning av det Gianna Radolovic Pavlovska påstod att den andra arbetstagaren sagt om hennes sexuella läggning. Fatime Iovska frågade Gianna Radolovic Pavlovska om hon kunde berätta för butikschefen det Gianna Radolovic Pavlovska berättat för henne, vilket Gianna Radolovic Pavlovska godkände.

Mötet den 5 augusti 2021

Den 5 augusti 2021 träffades Gianna Radolovic Pavlovska och regionchefen Axel Cassel Falck i butiken. Gianna Radolovic Pavlovska berättade då för honom att hon hade en konflikt med Almedina Halilovic som gjorde att hon ville säga upp sig.

Även Fatime Iovska hade sagt till Axel Cassel Falck att Gianna Radolovic Pavlovska funderade på att säga upp sig med anledning av att hon inte orkade med konflikten hon hade med kollegan. Regionchefen bad då Fatime Iovska diskutera vidare med butikschefen för att se om de kunde hitta en lösning, eftersom Gianna Radolovic Pavlovska var en uppskattad medarbetare.

Mötet den 9 augusti och uppsägningen den 16 augusti 2021

Gianna Radolovic Pavlovska, Dragana Mijatovic och Fatime Iovska hade ett möte måndagen den 9 augusti 2021. Gianna Radolovic Pavlovska upprepade då de saker som hon påstod att kollegan sagt till andra anställda i butiken. Hon sa att hon hade funderat på att säga upp sig med anledning av detta och i stället, om det behövdes, ta lån för att försörja sig. Hon bad även om att få ändrat schema för att slippa arbeta samtidigt som kollegan eftersom hon tyckte det var jobbigt med allt skitsnack och drama som pågick. Gianna Radolovic Pavlovska uttryckte att hon var väldigt tacksam över hur båda cheferna ställt upp för henne.

Fatime Iovska tydliggjorde för Gianna Radolovic Pavlovska att hon var en mycket uppskattad medarbetare och bad henne gå hem och fundera på om hon verkligen ville säga upp sig. Fatime Iovska frågade även varför hon inte sagt något om det som kollegan sagt tidigare. Gianna Radolovic Pavlovska svarade att hon var rädd att ”få Almedina på sig” eftersom de hade haft en stor privat konflikt.

Butiksledningen önskade lösa konflikten som den nu uppfattat fanns mellan Gianna Radolovic Pavlovska och Almedina Halilovic. Eftersom Gianna Radolovic Pavlovska var en mycket uppskattad medarbetare, som båda che-

ferna ville skulle fortsätta arbeta i butiken, anpassades schemat så att hon och kollegan inte behövde arbeta samtidigt.

Veckan därpå, måndagen den 16 augusti 2021, pratade butikschefen med Gianna Radolovic Pavlovska igen. Vid detta möte sa Gianna Radolovic Pavlovska att hon bestämt sig för att hon ville säga upp sig och skrev därefter en skriftlig uppsägning. Efter att hon sagt upp sig sa hon att det gjorde ont hennes i hjärta att lämna butiken för att det var hennes andra hem.

Påståendet om vad Semin Ujkanovic ska ha sagt om butikschefen liksom påståendet att Fatime Isovaska ska ha spritt rykten om Nebahate Musa är felaktiga.

Händelsen den 17 augusti 2021

Gianna Radolovic Pavlovska var schemalagd att arbeta två veckor efter det att hon sagt upp sig. Även om schemaändringar hade gjorts för att hon och Almedina Halilovic inte skulle behöva arbeta ihop, ville de båda cheferna få ett slut på dramat mellan de två.

De olika rykten som spreds påverkade arbetsmiljön på arbetsplatsen och bolaget ville utreda var dessa rykten kom ifrån. De två cheferna höll därför den 17 augusti 2021, trots att de inte skulle arbeta i butiken den aktuella dagen, ett samtal med Almedina Halilovic. Efter samtalet kallade de in Gianna Radolovic Pavlovska till samma rum för att de skulle kunna reda ut konflikten.

Dragana Mijatovic och Almedina Halilovic var alltså redan i kontorsrummet när Fatime Isovaska kom in i rummet tillsammans med Gianna Radolovic Pavlovska. Direkt när Gianna Radolovic Pavlovska såg Almedina Halilovic sa hon till henne med hög röst ”Vad gör du här? Jag vill inte se dig!”. Fatime Isovaska försökte då lugna Gianna Radolovic Pavlovska och sa att alla skulle prata lugnt. Gianna Radolovic Pavlovska gick mot Almedina Halilovic som fortfarande satt ner och var tyst. Dragana Mijatovic försökte också lugna ner situationen och inledde med att fråga hur det gått till när hon blivit kallad ”cetnic”, men Gianna Radolovic Pavlovska avbröt direkt och kallade Almedina Halilovic för hora flera gånger.

Därefter började Gianna Radolovic Pavlovska skrika till Dragana Mijatovic att hon var en ”riktig fitta”, att hon var oprofessionell och ”du är inte min chef längre”. Hon kastade sedan nycklarna hon höll i och skrek bland annat ”fucking horungar, ni vet inte vem ni har att göra med”, ”jag vill inte se den här äckliga människan” och ”jag kommer stämna och anmäla hela New Yorker”. Hon skrek även ”jag ska knulla era liv jävla fittor” och ”ni är alla luffare” samt till Almedina Halilovic ”du har förstört mitt liv med min kille”.

Fatime Isovaska försökte återigen lugna ner situationen och Gianna Radolovic Pavlovska, som var den som var mest upprörd. Då började Gianna Radolovic Pavlovska banka på kassaskåpet i rummet och skrika

”släpp ut mig”. I samband med detta knackade en kund på dörren och frågade vad som pågick. Dörren gick att öppna inifrån med ett vanligt dörrvred. Gianna Radolovic Pavlovska var alltså inte inlåst. Fatime Isovaska öppnade dörren för att svara kunden. Gianna Radolovic Pavlovska lämnade då kontorsrummet och gick mot personalrummet samtidigt som hon skrek ”fucking horungar” flera gånger.

Samma kund hörde Gianna Radolovic Pavlovska fortsätta skrika på väg mot personalrummet och hörde även att hon skrek ”det här är inte färdigt, ni ska få se”. Kunden noterade även att de tre som var kvar i kontorsrummet var uppskakade och rädda.

Vid samma tillfälle befann sig butikssäljaren Linda Andersson på lagret som ligger i anslutning till kontorsrummet. Hon hörde hur det slogs på kassaskåpet och att Gianna Radolovic Pavlovska bland annat skrek ”jag ska knulla dig”, ”jag ska knulla ditt liv” och ”jävla fittor”. Linda Andersson hörde bara Gianna Radolovic Pavlovskas röst. Hon gick ut från lagret och mötte de övriga tre som befunnit sig i kontorsrummet. Hon märkte att de alla var märkbart påverkade av det som hade hänt.

När Gianna Radolovic Pavlovska kom till personalrummet var butikssäljaren Denniz Ohlsson där. Hon började packa sin väska samtidigt som hon kastade saker runtomkring sig och sa ”jävla fittor, jävla idioter” och ”hur kunde de göra så här mot mig, de lovade mig att jag inte skulle se Almedina Halilovic igen”. Sedan lämnade hon butiken.

Direkt efter händelsen var både Dragana Mijatovic och Fatime Isovaska skakiga och upprörda. Även därefter har de känt stor oro och inte känt sig helt trygga på sin arbetsplats. Oron har varit så pass stor att de båda har känt ett behov av att ha på sig larm för att direkt kunna tillkalla ordningsvakter som finns i köpcentret.

Fatime Isovaska lider sedan händelsen av panikångest och sömnsvårigheter. Hon har varit i behov av läkarkontakter och lugnande medicin för att kunna fortsätta arbeta.

Gianna Radolovic Pavlovska ringde efter händelsen till regionchefen Axel Cassel Falck. Hon berättade då sin version av vad som hänt och att hon hade gjort en polisanmälan. Regionchefen kontaktade därefter Dragana Mijatovic och Fatime Isovaska som talade om för honom att även de hade gjort en polisanmälan. Regionchefen gjorde då bedömningen att han behövde hantera ärendet internt innan han vidtog några ytterligare åtgärder, genom att exempelvis ta kontakt med Gianna Radolovic Pavlovska.

Gianna Radolovic Pavlovska sa upp sig den 16 augusti 2021. Händelsen i kontorsrummet utspelade sig dagen efter, den 17 augusti. Även om det skulle vara så som förbundet påstått kan händelsen inte läggas till grund för påståendet att bolagets agerande mot henne skulle ha provocerat henne att säga upp sig. Hon hade redan sagt upp sig.

Butiksledningen blev medveten om konflikten mellan Gianna Radolovic Pavlovska och Almedina Halilovic under sommaren 2021.

Det är utifrån vad förbundet angett tydligt att det funnits en konflikt mellan Gianna Radolovic Pavlovska och Almedina Halilovic. Det är också denna konflikt som Gianna Radolovic Pavlovska angav som anledning till att hon ville säga upp sig. I efterhand, med vetskapen om att det funnits en stor konflikt mellan de två, är det tydligt att händelsen i kontorsrummet eskalerade med anledning av deras konflikt. Dragana Mijatovic och Fatime Isovka hade blivit medvetna om konflikten, men kände inte till omfattningen av den. Syftet med att Gianna Radolovic Pavlovska och Almedina Halilovic skulle ses i kontorsrummet tillsammans med Dragana Mijatovic och Fatime Isovka var att de två sistnämnda ville lösa den situation som uppstått, så att resterande tid som Gianna Radolovic Pavlovska skulle arbeta under sin uppsägningstid skulle kunna fortlöpa så smidigt som möjligt för samtliga inblandade.

Butiksledningen har helt saknat anledning anta att de av förbundet nu påstådda missförhållandena var anledningen till att Gianna Radolovic Pavlovska sa upp sig.

Arbetsmiljön

Bolaget ser jämställdhet och mångfald både som en självklarhet och som en styrka. Bolaget strävar därför efter mångfald vid rekrytering och sammansättning av arbetsgrupper. Det är den samlade mångfalden som utgör bolagets kompetens. Bolaget verkar aktivt för ett jämställt och jämlikt företag avseende såväl anställningsvillkor, arbetsvillkor som utvecklingsmöjligheter. Alla anställda har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter oavsett exempelvis etnisk tillhörighet, religion eller sexuell läggning.

Bolaget har inte underlåtit att ta sitt arbetsmiljöansvar. Bolaget arbetar aktivt med frågor om diskriminering och jämställdhet samt genomför bland annat medarbetarundersökningar där de anställda ges möjlighet att svara på frågor om bland annat eventuell förekomst av trakasserier och kränkande särbehandling samt frågor om personalförhållandena i övrigt.

För att en arbetsgivare ska kunna vidta åtgärder för att komma till rätta med trakasserier eller andra brister i den psykosociala arbetsmiljön krävs att påstådda missförhållanden kommer till arbetsgivarens kännedom.

Gianna Radolovic Pavlovskas uppsägning har berott på konflikten mellan henne och en annan anställd som synes ha blivit ohållbar under sommaren 2021, dvs. precis innan hon sa upp sig. Det är den konflikten som Gianna Radolovic Pavlovska uppgett som anledning till att hon inte kunde fortsätta arbeta på hos bolaget. Att det skulle ha funnits någon annan anledning till att hon inte ville fortsätta arbeta hos bolaget, påstods inte förrän i samband med den lokala tvisteförhandlingen.

Gianna Radolovic Pavlovska har tvärtom varit mycket positiv till sitt arbete hos bolaget och det har inte funnits några indikationer på att hon inte trivts med sina kollegor. Enda tillfället som butiksledningen noterat att hon var nedstämd var under hösten 2020 när hon på fråga från Dragana Mijatovic uttryckte att hon ville ha mer utmanande arbetsuppgifter, vilket hon också fick.

Att Gianna Radolovic Pavlovska tyckt bra om och haft en positiv inställning till sina kollegor och arbete framgår bland annat av en inspelad film som gjordes i samband med Dragana Mijatovics födelsedag den 28 maj 2021.

Med anledning av de påståenden som framfördes i den lokala tvisteförhandlingen genomförde bolaget en undersökning av arbetsmiljön i butiken. Undersökningen visade bland annat att de anställda inte upplevde att det förekom någon kränkande särbehandling eller konflikter och att de anställda trivdes väldigt bra med varandra.

Erbjudande om annan anställning

Eftersom Gianna Radolovic Pavlovska varit en mycket uppskattad medarbetare erbjöd bolaget, i samband med den lokala förhandlingen, henne två andra anställningar i andra butiker. Hon tackade dock nej till dessa erbjudanden.

Arbetsgivaren kan inte anses ha sagt upp Gianna Radolovic Pavlovska

Gianna Radolovic Pavlovska har sagt upp sig själv. Bolaget har inte under anställningen eller i samband med uppsägningen agerat på något sätt som kan uppfattas som en provokation från bolaget sida för att förmå henne att säga upp sig. Bolaget hade fram till den lokala tvisteförhandlingen uppfattningen att uppsägning helt och hållet grundade sig i den konflikt som uppstått mellan henne och Almedina Halilovic.

Inte vid något tillfälle har Gianna Radolovic Pavlovska framfört att hon mådde dåligt med anledning av arbetsmiljön i butiken, att det förelåg brister i arbetsförhållandena, att hon noterat en rasistisk jargong eller att anställda uttryckt sig nedsättande om romer. Såvitt känt har hon inte heller vänt sig till förbundet med sådana påståenden.

Det har inte varit möjligt för bolaget att på något sätt inse att bolaget skulle kunna ha framkallat en situation som gjorde det svårt för Gianna Radolovic Pavlovska att fortsätta anställningen. Det har inte heller varit möjligt för bolaget att vidta några åtgärder för att komma tillrätta med de av henne påstådda missförhållandena.

Bolaget har inte underlåtit att ta sitt arbetsmiljöansvar. Bolaget arbetar aktivt med frågor beträffande exempelvis mångfald, kränkande särbehandling, diskriminering, jämställdhet och det finns inte någon rasistisk jargong i butiken.

Ekonomisk skada

Gianna Radolovic Pavlovskas månadslön var 12 334 kr och begränsningsbeloppet enligt 39 § anställningsskyddslagen är därmed 172 676 kr.

Det ifrågasätts dock om Gianna Radolovic Pavlovska gjort vad hon kunnat för att begränsa sin ekonomiska skada, dvs. sökt lediga anställningar. Det är inte visat att hon stått till arbetsmarknadens förfogande.

Utredningen

Arbetsdomstolen har hållit huvudförhandling. Vid denna har på begäran av förbundet hållits förhör under sanningsförsäkran med Gianna Radolovic Pavlovska och vittnesförhör med Patrik Radolovic (pappa), Viktoria Pavlovska (mamma), Kevin Pavlovski (morbror), Muhedin Sogojeva (sambo), Anita Sogojeva (sambons syster) och Hozana Wik (vän).

På arbetsgivarparternas begäran har vittnesförhör hållits med Dragana Mijatovic (butikschef), Fatime Isovaska (biträdande butikschef), Axel Cassel Falck (regionchef), Linda Andersson (tidigare butikssäljare, numera butikschefsaspirant) och Denniz Ohlsson (tidigare butikssäljare).

Parterna har åberopat skriftliga handlingar och arbetsgivarparterna har även åberopat ett filmklipp.

Domskäl

Tvisten

Gianna Radolovic Pavlovska anställdes hos bolaget som butikssäljare i juli 2020. Hon arbetade halvtid. Den 16 augusti 2021 sa hon upp sig. Det är tvistigt om uppsägningen är att se som en så kallad provocerad uppsägning och därmed som en uppsägning från bolagets sida.

Förbundet har sammanfattningsvis anfört följande. Det har funnits en antiromsk jargong i butiken. Gianna Radolovic Pavlovskas närmaste chefer i butiken har utsatt henne för nedsättande och kränkande kommentarer, varit kritiska mot henne inför kunder, skapat konflikter mellan henne och arbetskamrater samt ställt henne utanför den sociala gemenskapen på arbetsplatsen. Trots att hon flera gånger påtalat allvarliga brister gällande arbetsförhållandena som lett till att hon mått dåligt, har arbetsgivaren inte vidtagit några åtgärder. Bolaget har genom sitt agerande och brist på agerande drivit fram hennes uppsägning. Uppsägningen är därmed att jämställa med en uppsägning från arbetsgivarens sida.

Arbetsgivarparterna har häremot sammanfattningsvis anfört följande. Den egna uppsägningen grundade sig i en konflikt som uppstått mellan Gianna Radolovic Pavlovska och en kollega. Bolagets företrädare i butiken har inte

agerat på det sätt som påstås. Gianna Radolovic Pavlovska har inte heller framfört att hon mådde dåligt med anledning av arbetsmiljön i butiken, att det förelåg brister i arbetsförhållandena, att hon noterat en rasistisk jargong eller att anställda uttryckt sig nedsättande om romer. Det har inte varit möjligt för bolaget att inse att bolaget skulle ha framkallat en situation som gjorde det svårt för Gianna Radolovic Pavlovska att fortsätta anställningen eller vidta några åtgärder för att komma tillrätta med de nu påstådda missförhållandena. Uppsägningen är inte att jämföras med en uppsägning från arbetsgivarens sida.

Parterna är överens om att det inte funnits saklig grund för uppsägning.

Rättsliga utgångspunkter

En uppsägning från arbetstagarens sida är som utgångspunkt bindande och medför att anställningen upphör. Av Arbetsdomstolens praxis framgår dock att en uppsägning från arbetstagarens sida under särskilda omständigheter kan vara att betrakta som en uppsägning från arbetsgivarens sida, en så kallad provocerad uppsägning (se AD 2020 nr 23 med där gjorda hänvisningar). I korthet anses så vara fallet om arbetstagarens uppsägning har föranletts av arbetsgivaren och om arbetsgivaren därvid handlat i strid med god sed på arbetsmarknaden eller annars måste anses ha handlat otillbörligt. Det krävs inte att arbetsgivaren direkt har syftat till att förmå arbetstagaren att lämna sin anställning, utan det är tillräckligt att arbetsgivaren insett att denne genom sitt handlande framkallat en svår situation för arbetstagaren och därmed en risk för att han eller hon lämnar sin anställning.

Den framprovocerade uppsägningen kan, om det inte finns saklig grund för uppsägning, ogiltigförklaras och arbetstagaren kan tillerkännas ekonomiskt och allmänt skadestånd enligt anställningsskyddslagens regler. På motsvarande sätt kan en arbetstagares frånträdande av en anställning jämföras med ett avskedande från arbetsgivarens sida.

Utgångspunkter för bedömningen

Gianna Radolovic Pavlovska sa upp sig den 16 augusti 2021, efter ungefär ett års anställning. Fatime Isovaska och Gianna Radolovic Pavlovska har båda berättat att Gianna Radolovic Pavlovska vid ett möte den 3 augusti 2021 berättade att hon mådde dåligt och övervägde att säga upp sig. Det är ostridigt att hon vid ett möte den 9 augusti 2021 med båda cheferna återigen sa att hon ville säga upp sig och att hon uppmanades att tänka över saken, samt att hon den 16 augusti 2021 vid ett möte med butiksledningen meddelade att hon bestämt sig för att hon ville sluta, varefter hon skrev och undertecknade en uppsägningshandling. Parterna är överens om att Gianna Radolovic Pavlovska i samband med samtalen om att hon ville sluta framförde att hon inte ville arbeta tillsammans med arbetskollegan Almedina Halilovic, och att butiksledningen tillmötesgick henne härvidlag.

Parterna har olika ståndpunkter i frågan om varför Gianna Radolovic Pavlovska sa upp sig och vad hon själv angav för skäl till att hon sa upp sig. Som redan redogjorts för ska det, enligt förbundet, ha varit ageranden främst från butiksledningens sida gentemot henne som fått henne att må så dåligt att hon kände att hon inte hade något annat alternativ än att säga upp sig och att hon också påtalat missförhållandena. Enligt arbetsgivarparterna var detta inte skälet till uppsägningen och i vart fall inte det skäl Gianna Radolovic Pavlovska uppgav. Uppsägningen föranleddes enligt arbetsgivarparterna av en konflikt med kollegan Almedina Halilovic. Till stöd för respektive parts ståndpunkt har parterna bland annat återopat det som hände dagen efter uppsägningen, den 17 augusti 2021. Det är ostridigt att det då var ett tumultartat möte på butikens kontor, där Gianna Radolovic Pavlovska, Dragana Mijatovic, Fatime Isovska och Almedina Halilovic var närvarande. Parterna är dock oeniga om vad som då närmare utspelade sig.

Påstått agerande fram till augusti 2021

Påståendet om en antiromsk jargong

Enligt förbundet har det funnits en antiromsk jargong på arbetsplatsen, vilket bestritts av arbetsgivarparterna.

Gianna Radolovic Pavlovska har berättat att hon inledningsvis trivdes bra med arbetet och kollegorna, men att hon tidigt under anställningen av butiksledningen och arbetskamrater fick höra nedsättande kommentarer om romer, som t.ex. ”jävla zigenarkjol”, ”tigger du en cigg som en jävla zigenare” och ”håll koll på zigenarna”. Enligt Gianna Radolovic Pavlovska uppmannes de anställda att hålla uppsikt på romer som kom in i butiken, så att de inte skulle stjäla något. Hon har vidare berättat bland annat följande. Hon blev jätterädd när hon hörde den antiromska jargongen. Hennes mamma är rom och pappan är kroat. De talar romani hemma då hennes pappa har lärt sig romani. Hon har många mostrar och kusiner på mammans sida. Hon påpekade på arbetsplatsen att det heter rom, men ingen ville lyssna. Bilden som byggdes upp var att romer är kriminella och tiggare. Hon var rädd att de skulle få veta att hon var rom. Hon bad sina romska släktingar, även sin mamma, att inte komma till butiken och om de kom att de inte skulle tala romani med henne. Ibland, när det kom romer till butiken, gick hon in på toaletten eller gick undan och väntade tills de gått. Hon ringde ibland sambon och fick stöttning. En gång när hon inte arbetade, kom hennes morbror, Kevin Pavlovski, till butiken. Han talade med butikscheffsaspiranten Semin Ujkanovic, som sedan tidigare kände till att han var rom. Morbrodern berättade att Gianna Radolovic Pavlovska var hans systerdotter. Semin Ujkanovic sa därefter till andra i butiken att hon var en ”jävla zigenare”. Gianna Radolovic Pavlovska blev mer eller mindre förhörd av båda cheferna efter att morbrodern vid ett tillfälle och en moster en annan gång varit i butiken och hon kände att cheferna ville ha koll på henne. Hon kände ett oerhört obehag.

Att Gianna Radolovic Pavlovska upplevt att det varit en antiromsk jargong på arbetsplatsen får stöd av vad hennes föräldrar, morbrodern, sambon, sambons syster och väninnan Hozana Wik berättat om att hon har uppgett till dem.

Sambon Muhedin Sogojeva har berättat bland annat följande. Han och Gianna Radolovic Pavlovska flyttade ihop i november 2020. Han förstod att hon mådde dåligt men hon ville inte berätta varför. Till slut började hon berätta vad som hänt, att cheferna var elaka, att de diskriminerade romer, kallade romer zigenare, sa att romer snor och att de anställda blev beordrade att ha koll på romer. Han kom till butiken en dag när Semin Ujkanovic arbetade. Semin Ujkanovic pratade med Fatime Isovaska som sa att de är inne igen, varvid Semin Ujkanovic frågade vilka och Fatime Isovaska svarade zigenarna. Då började Semin Ujkanovic säga saker som ”jävla zigenarna, de bara snor, de bara gör problem för oss”. En annan dag när han var i butiken hörde han Dragana Mijatovic säga till Fatime Isovaska att zigenarna var inne och att de skulle sprida sig.

Morbrodern Kevin Pavlovski har i förhöret med honom bekräftat att han, troligen i december 2020, var i butiken och träffade Semin Ujkanovic varvid han för honom uppgav att Gianna Radolovic Pavlovska var hans systerdotter.

Häremot står de uppgifter som lämnats i förhören med, vid den aktuella tiden, anställda i butiken. Butikschefen Dragana Mijatovic har uppgett att de i butiken inte var kritiska mot romer. Biträdande butikschefen Fatime Isovaska har berättat att ordet zigenare inte användes i butiken och att hon inte heller själv använt det ordet. Hon har vidare uppgett att hon inte, i samband med morbroderns besök i butiken, hört Semin Ujkanovic använda ordet zigenare. Linda Andersson och Denniz Ohlsson har båda uppgett att de inte hört att romer benämns zigenare. Enligt Denniz Ohlsson har de anställda inte uppmanats att hålla koll på zigenare i butiken.

Regionchefen Axel Cassel Falck har berättat följande. Han har ansvar för sex butiker, och besöker butikerna i Mobilia och Emporia mest, cirka en gång i veckan. Han känner inte igen att det skulle ha funnits en rasistisk jargong i Mobiliabutiken eller att romer benämns zigenare. Om det funnits en negativ inställning till romer borde han ha uppfattat det. Han har ganska lätt för att känna av stämningen i butikerna och personalgrupperna. Det brukar även märkas ganska snabbt om någon blir utfryst.

Arbetsdomstolen gör följande bedömning.

Gianna Radolovic Pavlovskas uppgifter och de övriga anställdas uppgifter i frågan om det funnits en antiromsk jargong eller om det i vart fall fällt antiromska uttalanden i butiken är motstridiga. Dragana Mijatovic och Fatime Isovaska har förnekat att de uttalat sig som påstås. Semin Ujkanovic har inte

hörts. Att Linda Andersson, som tidigare arbetade som butikssäljare i butiken och som numera är butikschefsaspirant där, uppgett att hon inte hört uttalanden av det slag som påstås innebära inte att det inte kan ha förekommit. Denniz Ohlsson började arbeta i butiken först i maj 2021. Gianna Radolovic Pavlovska har i förhöret med henne lämnat flera exempel på uttalanden som ska ha fällt av anställda i butiken och hennes uppgifter får som redan anförts stöd av dels sambons uppgifter, dels de uppgifter släktingar till henne lämnat. Dessa vittnesuppgifter får med beaktande av att förhörspersonerna är närstående värderas med försiktighet. Trots det finner Arbetsdomstolen inte anledning att betvivla Gianna Radolovic Pavlovskas uppgifter om att det i butiken, av anställda, förekommit nedsättande uttalanden om romer och att anställda benämnt romer som zigenare. Arbetsdomstolen gör samma bedömning såvitt avser de uppgifter sambon lämnat om vad han hört Semin Ujkanovic, Fatime Isovska och Dragana Mijatovic uttala om romer. Enligt Arbetsdomstolens mening måste det efter morbroderns besök i butiken vid årsskiftet 2020/2021 ha stått klart för butiksledningen att Gianna Radolovic Pavlovska hade romskt ursprung.

Gianna Radolovic Pavlovska har inlevelsefullt berättat att hon var rädd att hennes romska ursprung skulle bli känt och har, såvitt hon får förstås, även efter morbroderns besök undvikit kontakt med romska kunder och känt en misstro från butiksledningens sida mot henne som rom. Hon har uppgett att den antiromska jargongen fortsatte hela hennes anställningstid. Av vad förbundets förhörspersoner berättat går det, enligt Arbetsdomstolens mening, dock inte att fastslå att antiromska uttalanden fällt efter att hennes etniska ursprung blivit känt vid årsskiftet 2020/2021.

Händelsen när Gianna Radolovic Pavlovska skadat sin hand

Förbundet har gjort gällande att biträdande butikschefen Fatime Isovska en dag inför kunder i butiken ska ha skällt ut Gianna Radolovic Pavlovska för att ha arbetat långsamt, trots att hon kände till att Gianna Radolovic Pavlovska hade skadat sin hand. Enligt arbetsgivarparterna är det riktigt att Gianna Radolovic Pavlovska uppmanades att öka tempot, eftersom det var mycket att göra i butiken, men att Fatime Isovska då inte kände till att Gianna Radolovic Pavlovska hade skadat sin hand.

Parterna är således oense om Fatime Isovska kände till att Gianna Radolovic Pavlovska hade en skadad hand. Gianna Radolovic Pavlovska har uppgett att hon berättat detta för Fatime Isovska före arbetspassets början. Fatime Isovska har uppgett att så inte var fallet. Det är ostridigt att Gianna Radolovic Pavlovska på kvällen ringde Dragana Mijatovic och berättade att Fatime Isovska bett henne arbeta snabbare trots att hon hade ont i handen. Dragana Mijatovic och Gianna Radolovic Pavlovska har lämnat olika uppgifter i frågan om Dragana Mijatovic i telefonsamtalet upplyste Gianna Radolovic Pavlovska om att det var för Dragana Mijatovic hon hade berättat om handen.

Även här är uppgifterna motstridiga. I denna del går det, enligt Arbetsdomstolens mening, dock inte att komma till slutsatsen att Gianna Radolovic Pavlovska skulle vara mer trovärdig än Dragana Mijatovic och Fatime Isovka. Arbetsdomstolens bedömning är att det inte är uteslutet att det var som Dragana Mijatovic och Fatime Isovka berättat, dvs. att Fatime Isovka inte kände till att Gianna Radolovic Pavlovska hade en skadad hand. Slutsatsen av det anförda är att det som förbundet här har påstått inte är styrkt.

Medarbetarsamtalet i januari 2021

Parterna är oeniga i frågan om Gianna Radolovic Pavlovska vid medarbetarsamtalet i januari 2021 för Dragana Mijatovic berättade att hon inte trivdes med ledarskapet, att ledningen tog ställning, pratade illa om arbetskamrater och skapade konflikter mellan dem.

Gianna Radolovic Pavlovska har i förhöret med henne bekräftat förbundets uppgifter och uppgett att Dragana Mijatovic inte ville lyssna på henne. Enligt henne ska Dragana Mijatovic dessutom vid samtalet ha visat med handen att kollegorna var på en högre nivå än hon.

Det finns en skriftlig handling med anteckningar från medarbetarsamtalet. I handlingen finns inget antecknat om att Gianna Radolovic Pavlovska skulle ha lämnat uppgifter om att hon var missnöjd med ledningen och därför inte mådde bra. I handlingen anges vad hon gör bra och vilka mål som sätts upp för tiden framöver. Det anges t.ex. att ”samarbete funkar jättebra”. Handlingen är underskriven av Gianna Radolovic Pavlovska och butikschefen. Gianna Radolovic Pavlovska har uppgett att det som står i handlingen stämmer, men att hon då inte förstod att den kritik hon hade framfört behövde skrivas ned och att om det hade varit i dag så hade hon nog inte undertecknat handlingen. Dragana Mijatovic har å sin sida uppgett att hon vid samtalet, såvitt hon minns, gav Gianna Radolovic Pavlovska beröm och att det inte stämmer att hon ska ha visat med en gest hur dåligt Gianna Radolovic Pavlovska presterat eller att det sagts något om dåligt ledarskap.

Gianna Radolovic Pavlovska och Dragana Mijatovic har alltså lämnat olika uppgifter om Gianna Radolovic Pavlovska framförde kritik mot butiksledningen och hur den behandlat henne och att det var därför hon mådde dåligt. Anteckningarna från medarbetarsamtalet ger stöd för Dragana Mijatovics uppgifter. Arbetsdomstolens bedömning är att det inte är utrett att Gianna Radolovic Pavlovska vid detta tillfälle uppmärksammat butikschefen på de enligt henne dåliga arbetsförhållandena.

Påståendena om butiksledningens ageranden i övrigt

Förbundet har därutöver gjort gällande att butiksledningen utsatt Gianna Radolovic Pavlovska för nedsättande och kränkande kommentarer, varit kritiska mot henne inför kunder, skapat konflikter mellan henne och arbetskamrater samt ställt henne utanför den sociala gemenskapen på arbetsplatsen.

Gianna Radolovic Pavlovska har lämnat uppgifter i enlighet med vad förbundet har gjort gällande. Arbetsgivarparternas förhörspersoner har i förhören med dem gett en helt annan bild.

Dragana Mijatovic har berättat bland annat följande. Gianna Radolovic Pavlovska var väldigt duktig och bland de bästa av de anställda i butiken och sa ofta att hon älskade sitt arbete. När Gianna Radolovic Pavlovska berättade att hon ville ha mer utmanande arbetsuppgifter fick hon till uppgift att klä butikens skyltdockor, vilket fungerade mycket bra. Hon berömde Gianna Radolovic Pavlovska för hennes klädstil. Hon kan ha bett Gianna Radolovic Pavlovska göra om vikningen av t-shirts, men i så fall i utbildningssyfte. Gianna Radolovic Pavlovska fick nycklar så att hon, om ingen annan ansvarig var på plats, kunde stänga butiken och ansvara för att räkna kassan och larma. Fatime Isovaska har lämnat motsvarande uppgifter och understrukit att Gianna Radolovic Pavlovska skötte sin avdelning jättebra, att hon alltid var i tid och trevlig mot kunderna. Båda har förnekat att de skulle ha fällt nedsättande och kränkande kommentarer eller fryst ut Gianna Radolovic Pavlovska.

Linda Andersson har lämnat uppgifter som överensstämmer med Dragana Mijatovic och Fatime Isovskas. Hon har berättat att även hon var med när butiken startade och att Gianna Radolovic Pavlovska fungerade jättebra, att hon var snabblärd och noggrann. Enligt Linda Andersson var det alltid positiv energi på arbetsplatsen och de anställda i butiken var som en familj där ingen var utfryst såvitt hon såg och butiksledningen försökte inte skapa några konflikter, snarare lösa problem.

Denniz Ohlsson har uppgett att det fungerade bra med butiksledningen och att om han hade upplevt Gianna Radolovic Pavlovska som utfryst hade han gjort något åt det.

Förbundets förhörspersoner, utöver Gianna Radolovic Pavlovska, har berättat att de upplevde att Gianna Radolovic Pavlovska inte mådde bra och att det hade med förhållandena på arbetet att göra, och då huvudsakligen med anledning av antiromska uttalanden och förhållningssätt. Att Gianna Radolovic Pavlovska upplevt arbetsförhållanden så som hon beskrivit får visst stöd av en sms-konversation den 24 juni 2021 mellan henne och sambon. Hon skriver bland annat att de är hemska, skriker och nedvärderar henne framför kunder. Av en sms-konversation mellan Gianna Radolovic Pavlovska och Fatime Isovaska den 11 augusti 2021 framgår dock att det är en trevlig ton mellan de två angående när Gianna Radolovic Pavlovska ska komma till arbetsplatsen då hon inte vill möta kollegan Almedina Halilovic och att Fatime Isovaska ska hjälpa till så att det inte blir så.

Även såvitt avser de nu behandlade omständigheterna är uppgifterna motstridiga. Enligt Arbetsdomstolens mening är det visat att Gianna Radolovic Pavlovska i vart fall själv inte varit nöjd med arbetsförhållandena. Utredningen ger dock ingen klar bild av orsaken till detta, om det var butiksledningens ageranden mot henne eller en konflikt med en medarbetare. Det är

inte heller visat att Gianna Radolovic Pavlovska skulle ha uppmärksammat butiksledningen eller annan företrädare för bolaget på att hon ansåg sig utsatt för kränkande behandling.

Har det varit fråga om en så kallad provocerad uppsägning?

Utredningen såvitt avser händelseförloppet vid tiden för uppsägningen

Av utredningen framgår att Gianna Radolovic Pavlovska den 3 augusti 2021 hade ett samtal med Fatime Isovaska, att hon då berättade att hon mådde dåligt och sa att hon tänkte eller ville säga upp sig. De har däremot helt olika uppfattningar om vad Gianna Radolovic Pavlovska uppgav om skälet till att hon ville sluta. Gianna Radolovic Pavlovska har i förhöret med henne berättat att hon sa att hon inte mådde bra av ledarskapet, att de två cheferna skapade konflikter, tog ställning och pressade henne om saker som inte rörde arbetet och att hon även berättade om att varför en annan kollega slutat. Hon nämnde även de rykten hon hört om att Dragana Mijatovic omnämns som "cetnic", men nämnde inget om Fatime Isovskas sexuella läggning. Enligt Gianna Radolovic Pavlovska blev Fatime Isovaska chockad över det hon sa och uppgav att hon skulle prata med butikschefen. Enligt Fatime Isovaska var Gianna Radolovic Pavlovska ledsn och mådde dåligt över sin konflikt med Almedina Halilovic, men nämnde inget om dåligt ledarskap. Fatime Isovaska har vidare berättat följande. Gianna Radolovic Pavlovska sa att Almedina Halilovic skulle ha omnämnt Dragana Mijatovic som "cetnic" och att hon till andra kvinnliga medarbetare sagt att de skulle passa sig för Fatime Isovaska som är lesbisk. Gianna Radolovic Pavlovska uppgav att hon inte ville se Almedina mera och att denna förstört hennes privatliv. Hon sa till Gianna Radolovic Pavlovska att hon borde tänka över saken och att de inte ville förlora en bra medarbetare.

De båda butikscheferna hade ett möte med Gianna Radolovic Pavlovska en vecka senare, den 9 augusti 2021. Enligt Gianna Radolovic Pavlovska uppgav hon nu detsamma till Dragana Mijatovic som hon sagt till Fatime Isovaska veckan innan och Dragana Mijatovic blev mycket upprörd över att hon kallats "cetnic". Gianna Radolovic Pavlovska har vidare berättat att Dragana Mijatovic sa att hon skulle ta upp frågan om att hon kallats "cetnic" med Almedina Halilovic och Semin Ujkanovic och att Gianna Radolovic Pavlovska då motsatte sig det och sa att i så fall ville hon inte fortsättningsvis arbeta tillsammans med Almedina Halilovic och Semin Ujkanovic. Enligt Gianna Radolovic Pavlovska brydde sig de två cheferna inte om vad hon hade berättat om varför hon mådde dåligt. Hon sa inget om att hon ville sluta på grund av någon konflikt med Almedina Halilovic. Dragana Mijatovic och Fatime Isovaska har båda uppgett att Gianna Radolovic Pavlovska sagt att hon mådde dåligt på grund av Almedina Halilovic, att hon var rädd för henne och att hon ville sluta samt att de såg till att Gianna Radolovic Pavlovska inte skulle behöva arbeta tillsammans med Almedina Halilovic.

Regionchefen Axel Cassel Falck har berättat följande. Han hade av Fatime Isovaska fått reda på att Gianna Radolovic Pavlovska hade uppgett att hon funderade på att säga upp sig och att det berodde på en konflikt med Almedina Halilovic. Han var i butiken på ett rutinmässigt besök den 5 augusti 2021 och stötte på Gianna Radolovic Pavlovska. Han sa då till henne att han hört att hon hade en konflikt med Almedina Halilovic och att hon övervägde att säga upp sig. Han fick inget uttömmande svar, men Gianna Radolovic Pavlovska sa något om att det var jobbigt och att Almedina Halilovic saboterat eller försökt framställa henne i dålig dager. Han svarade henne att de skulle försöka hitta en lösning. Hon sa inget om att hon var kritisk till butiksledningen eller att det skulle finnas en antiromsk jargong. Han minns samtalet väl, men inte datumet. Datumet har han kontrollerat med sin almanacka.

Gianna Radolovic Pavlovska har uppgett att hon över huvud taget inte pratade med regionchefen den aktuella dagen och att hon inte haft något sådant samtal med honom.

Denniz Ohlsson har berättat att han tror att Gianna Radolovic Pavlovska berättade för honom att hon skulle säga upp sig och att han från kollegan Kristian fick reda på att det var på grund av något som hade att göra med Almedina Halilovic.

Såvitt avser vad som hände dagen efter uppsägningen, dvs. den 17 augusti 2021, har följande uppgifter lämnats.

Gianna Radolovic Pavlovska har berättat följande. Hon följde med Fatime Isovaska till kontoret, som låste dörren. Inne på kontoret fanns redan Dragana Mijatovic och Almedina Halilovic. Dragana Mijatovic beskyllde henne för att vara en lögnare. Hon sa att hon ville ut ur rummet, men Fatime Isovaska ställde sig nära henne och tryckte pannan mot hennes. Hon fick tag i handtaget till dörren bakom Fatime Isovskas rygg, men dörren gick inte att öppna. Hon var panikslagen och skrek på hjälp. Kunder bankade på dörren och när Fatime Isovaska öppnade för att mota bort kunderna lyckades hon komma ut. Hon mötte Denniz Ohlsson i personalrummet. Hon ringde sin sambo och han ringde hennes pappa. Hon berättade att hon blivit inlåst. Pappan ringde polisen. Hon uttryckte sig inte på det sätt som arbetsgivarparterna påstått.

Fatime Isovaska har uppgett följande. Hon och Dragana Mijatovic tog in Almedina Halilovic på kontoret, med anledning av vad Gianna Radolovic Pavlovska berättat för dem. Almedina Halilovic förnekade att hon uttalat sig om Fatime Isovskas sexuella läggning och om Dragana Mijatovic som "cetnic". Almedina Halilovic grät och sa att de var underbara chefer. Hon hämtade därefter Gianna Radolovic Pavlovska. När Gianna Radolovic Pavlovska kom in i rummet rusade hon fram mot Almedina Halilovic och sa bland annat att hon inte vill se hennes ansikte. Hon försökte lugna ner Gianna Radolovic Pavlovska och krama om henne. Gianna Radolovic Pavlovska sa att de var oprofessionella chefer, sparkade på kassaskåpet, slängde nycklarna framför Dragana Mijatovic och skrek fula ord som "jävla

fitta” och ”horunge”. När Fatime Isovaska öppnade dörren rusade Gianna Radolovic Pavlovska ut och skrek att hon skulle stämna företaget och ”knulla deras liv”.

Dragana Mijatovic har lämnat en motsvarande beskrivning som Fatime Isovaska om vad som hände på kontoret. Hon har därutöver berättat följande. Hon tog det mycket allvarlig att hon blivit kallad ”cetnic”. Det är en stor förnedring och väldigt personligt. Hon ville utreda frågan och föra den vidare till domstol.

Linda Andersson har berättat bland annat följande. Hon var på lagret och hörde skrik från kontoret bredvid. Gianna Radolovic Pavlovska skrek ”din jävla fitta”, ”horunge”, ”förstöra era liv” och ”ni vet inte vem ni har att göra med”. Gianna Radolovic Pavlovska kom utrusande och fortsatte att skrika och upprepa det hon nyss uttalat.

Denniz Ohlsson har berättat följande. Han var i personalrummet. Gianna Radolovic Pavlovska kom in i rummet. Hon skrek ”jävla fittor”, ”jag visste det” och ”de gick bakom min rygg”. Han upplevde det som att hon hade en panikångestattack och han försökte lugna ner henne.

Det är ostridigt att Gianna Radolovic Pavlovska på kvällen efter händelsen hade ett telefonsamtal med regionchefen Axel Cassel Falck. Han har angående samtalet i huvudsak uppgett att Gianna Radolovic Pavlovska var uppriven och grät samt sa att hon blivit inlåst och hotad.

Alla tre – Gianna Radolovic Pavlovska och de båda cheferna i butiken – har berättat att de mådde väldigt dåligt efter händelsen och att den påverkat deras psykiska hälsa och känsla av brist på trygghet lång tid efteråt.

Arbetsdomstolens bedömning

Arbetsdomstolen har gjort bedömningen att det inte finns anledning att betvivla Gianna Radolovic Pavlovskas uppgifter om att det i butiken, av anställda, förekommit nedsättande uttalanden om romer och att anställda benämnt romer som zigenare och att hon även efter att hennes etniska tillhörighet blivit känd upplevde stort obehag och rädsla t.ex. när det kom in romer i butiken. Hon har dock uttryckt att det var efter tidpunkten för morbroderns besök som utfrysningen av henne började. Det går inte av utredningen att fastställa att det funnits en antiromsk jargong även därefter. Att Gianna Radolovic Pavlovska mått dåligt på grund av missförhållanden som hade samband med arbetsplatsen finns dock inte anledning att betvivla. Som Arbetsdomstolen redan anfört är det dock inte visat att hon skulle ha framfört detta till butiksledningen eller lämnat sådana synpunkter vid medarbetarsamtalet i januari 2021.

Av både Gianna Radolovic Pavlovskas egna uppgifter och flera av arbetsgivarparternas vittnen framgår att det förelåg någon form av motsättning mellan Gianna Radolovic Pavlovska och Almedina Halilovic. Det är ostridigt att Gianna Radolovic Pavlovska vid mötet den 9 augusti 2021 uppgav att

hon inte ville arbeta tillsammans med Almedina Halilovic. Enligt Gianna Radolovic Pavlovska berodde det på att hon inte ville bli indragen i de mot-sättningar som kunde bli följden av de rykten och det Almedina Halilovic, enligt henne, uttalat om Dragana Mijatovic och Fatime Isovska. Förhörspersonernas uppgifter går åter igen i sär och enligt Arbetsdomstolens mening kan förbundet inte, mot de uppgifter som arbetsgivarparternas vittnen lämnat, anses ha visat att skälet till att Gianna Radolovic Pavlovska sa upp sig var kränkande behandling från butiksledningens sida. När det gäller händelsen den 17 augusti 2021 ger inte heller den – såvitt utrett om den – stöd för förbundets ståndpunkt.

Förfaringssättet från butiksledningens sida att arrangera mötet, den 17 augusti 2021, på det sätt den gjorde kan, enligt Arbetsdomstolens mening, ifrågasättas. Gianna Radolovic Pavlovska blev medtagen till mötet utan vetskap om att kollegan Almedina Halilovic skulle var med, vilket ledde till att Gianna Radolovic Pavlovska upplevde sig illa behandlad. Av Dragana Mijatovic uppgifter framstår det som att hon för egen räkning ville reda ut vem som kallat henne ”cetnic” och att det inte var fråga om att försöka lösa någon konflikt mellan Gianna Radolovic Pavlovska och Almedina Halilovic. Mötet urartade och Gianna Radolovic Pavlovskas uppgift att hon kände sig inlåst framstår som fullt rimlig. Genom Linda Anderssons och Denniz Ohlssons uppgifter, som det inte finns anledning att betvivla, får å andra sidan anses utrett att Gianna Radolovic Pavlovska var mycket upprörd och uttalade sig respektlöst och i de ordalag som Fatime Isovska och Dragana Mijatovic påstått. Att det finns anledning att rikta kritik mot butikledningens agerande den aktuella dagen leder dock inte till slutsatsen att domstolen därmed finner stöd för att butiksledningen dessförinnan agerat på det sätt förbundet påstått. Det framstår inte som främmande att anta att en starkt bidragande orsak till tvistens uppkomst var just det som hände den 17 augusti 2021, efter uppsägningen, och det Gianna Radolovic Pavlovska då upplevde.

Arbetsdomstolens sammanfattande bedömning är att det inte är visat att bolaget före uppsägningen handlat otillbörligt och i strid mot lag och god sed på arbetsmarknaden och därmed föranlett Gianna Radolovic Pavlovskas uppsägning. Detta innebär att förbundets talan ska avslås.

Rättegångskostnader

Förbundet är förlorande part och ska därmed betala arbetsgivarparterna för deras rättegångskostnader. Om beloppen råder inte tvist.

Domslut

1. Arbetsdomstolen avslår den av Handelsanställdas förbund förda talan.
2. Handelsanställdas förbund ska ersätta Föreningen Svensk Handel och New Yorker Sverige Kommanditbolag för rättegångskostnader med 425 663 kr inklusive mervärdeskatt, varav 390 000 kr avser ombudsarvode inklusive mervärdeskatt, med ränta på det förstnämnda beloppet enligt 6 § räntelagen från dagen för denna dom till dess betalning sker.

Ledamöter: Cathrine Lilja Hansson, Peter Syrén, Berndt Molin,
Beata Hammarskiöld, Johanna Torstensson, Lenita Granlund och
Elisabeth Mohlkert. Enhälligt.

Rättssekreterare: Anna Thorssin